

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

19.04.2021 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България в медиите

НОВА ТВ

✓ Как бизнесът и синдикатите виждат Плана за възстановяване на България

Коментар на Васил Велев и Пламен Димитров

Бързо внасяне на Плана за възстановяване и устойчивост на България поискаха вчера от новия парламент работодатели и синдикати. Настояването им дойде на фона на бурни дебати по темата в Народното събрание. В крайна сметка депутатите гласуваха в сряда, на 21 април премиерът в оставка Бойко Борисов да представи Плана в парламента. Ден по-рано, в четвъртък, той заяви „Ако искат да го приемат, ако искат да го надградят. Ако искат, да направят нов план“.

Коментар по темата направиха в ефира на „Събуди се“ председателят на Асоциацията на индустриалния капитал в България Васил Велев и президентът на КНСБ Пламен Димитров.

„За осемте месеца, откакто се работи Планът, той е достигнал степен на готовност, която предполага неговото внасяне в срок. Всяко нещо може да бъде направено по-добре. Очевидно към тези инвестиционни проекта ще бъдат добавени в последния момент още няколко. Такъв е проектът за улавяне на въглероден диоксид, който е изключително важен за въгледобивния сектор“, обясни Димитров.

Според него благодарение на натиска на работодатели и синдикати е включена програма за икономическа трансформация. Сега те искат към нея да се добавят още средства, за да се увеличи общият размер.

Васил Велев е на мнение, че Планът може да бъде подаден в срок. Работодателите са на мнение, че това трябва да се случи.

„Първите пари могат да бъдат получени още през юли, а част от тях – инвестирани още през тази година. Според нас Планът има степен на готовност, която при доработване в оставащото време може да постигне добър резултат“, заяви той.

Подробности гледайте във [видеото](#).

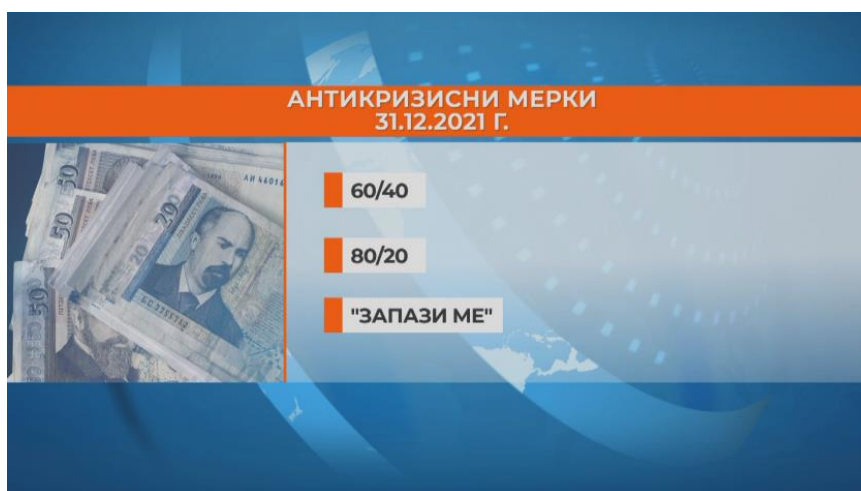
БНТ

✓ Бизнесът и синдикатите: Не бавете Плана за възстановяване и развитие

Удължаване на антикризисните мерки до края на годината и скоростно приемане на Плана за възстановяване и устойчивост. Това поискаха бизнесът и синдикатите от новия парламент. Предупредиха, че парите за мерките свършват, безработните се увеличават, а бизнесите очакват възстановяване едва догодина.

Без значение кой ще управлява, трябва две спешни антикризисни мерки, предупредиха бизнесът и синдикатите.

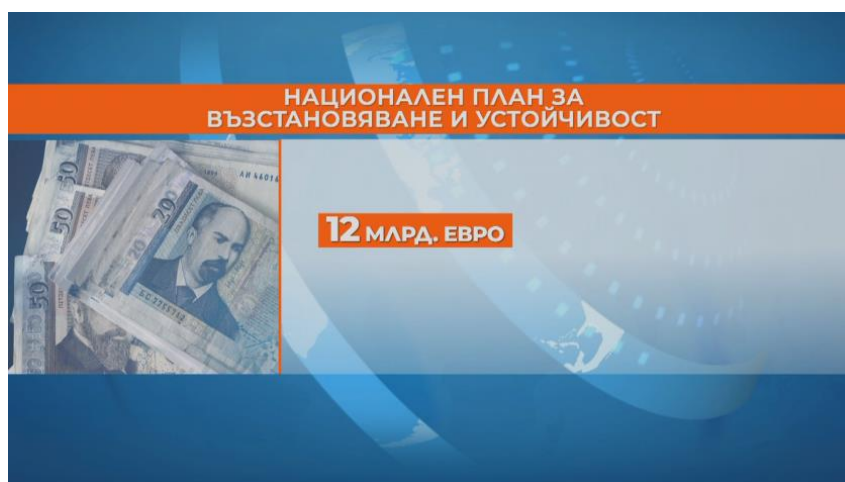
Първо, икономическата ситуация в България се влошава. България е с най-рязък скок на безработните в целия ЕС за последното тримесечие на 2020 г. - 5,4%. Фискалният резерв пада до 5,9 млрд. лв. към момента. За първи път от 7 години бюджетът е с дефицит в края на първото тримесечие: около 650 млн. лв.

Трябват две неща: първо, антикризисните мерки 60 на 40, 80 на 20 и 75 на 0 да бъдат удължени до края на тази година. Второ, България да внесе Националния план за възстановяване и устойчивост в ЕК до края на април, за да получи първите траншове европари възможно най-рано тази година.

България търпи 18% срив на инвестициите от началото на кризата или 4 млрд. лв. по-малко спрямо 2019 година. "Прогнозите на предприятията са за тази, текущата 2021-а, за ново свиване на инвестициите с нови 15,5%", каза Васил Велев - председател на УС на Асоциацията на индустриалния капитал в България. Планът за възстановяване ще ги върне обратно според бизнеса и синдикатите.

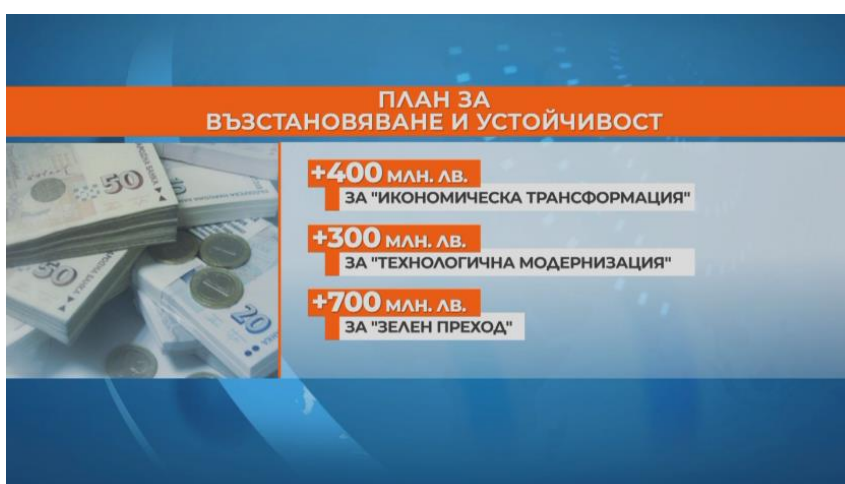

Предлагат само три минимални корекции за още 1,4 млрд. лв. към мерките за технологична модернизация, дигитализация и зелен преход. Планът да бъде внесен в Европейската комисия до 30 април.

"За да може България да получи парите си септември-октомври тази година още", уточни Пламен Димитров - президент на КНСБ.

Планът трябва да бъде внесен в ЕК без забавяне, въпреки политическата обстановка.

"Проблемите, които стоят пред държавата, те са си едни и същи, все едно кой управлява тая държава", каза Димитър Манолов - президент на КТ "Подкрепа".

Заради влошената икономика и изтичането на банковия мораториум, над половината фирми очакват затруднения при изчистване на задълженията си.

"Добрата новина е, че все още има живи данъкоплатци в българския бизнес за тези, които са в НС. Лошата новина е, че българската икономика не е белгийската, която може да си позволи 591 дни да няма правителство", изтъкна Радосвет Радев - председател на Българската стопанска камара.

Според бизнеса е необходимо и удължаването на антикризисните мерки до края на годината.

"Трябва да имаме буфери, които да осигурят и на бизнеса, и на работещите сигурност, че каквото и да се случи, ще има възможност в някаква степен те да бъдат компенсирани", предложи Евгений Иванов - изпълнителен директор на Конфедерация на работодателите и индустриалците в България.

Бизнесът призова новата администрация и да не забавя подготовката на бъдещите оперативни програми за идните 7 години.

"За нас е важно тази дейност да не прекъсва, тъй като това са финалните преговори с ЕК", каза Васил Тодоров - главен секретар на Българската търговско-промишлена палата.

За мерките и Плана синдикатите и работодателите настояват за консултации с шестте парламентарни групи от понеделник.

[Радио „Фокус“](#)

✓ Васил Велев: За тези, които закъсняват с Плана за възстановяване и устойчивост, няма да има ВИП обслужване

За тези, които закъсняват с Плана за възстановяване и устойчивост, няма да има ВИП обслужване. Това каза за предаването „Това е България“ на Радио „Фокус“ Васил Велев, председател на Управителния съвет на АИКБ.

„Планът трябва да бъде подаден до 30 април, но той много закъснява. Има график, по който се движат страните, които спазват срокове. За тези, които закъсняват, няма да има ВИП обслужване, а когато е възможно. Т.е. 3 седмици закъснение на внасянето на плана не е равно на 3 седмици на одобрение, а по скоро на месеци и година. А точно сега се разчита на тези средства за възстановяване на инвестициите в икономиката, които имат срив в най висока степен от 2019 г. до сега. За това ние призоваваме към отговорно отношение към този план“, категоричен е Васил Велев.

Той подчерта, че целта на Плана за развитие и устойчивост е да способства икономическото и социално възстановяване от кризата, породена от COVID-19, чрез набор от мерки и реформи, които не просто да подпомогнат растежа на икономиката, но и да го развият, като осигурят устойчивост на негативни въздействия.

Според председателят на АИКБ заделените финансови ресурси в размер на 12,2 милиарда лева са безпрецедентна възможност за подкрепа на българската икономика.

[Fakti.bg](#)

✓ Васил Велев: Планът за възстановяване е много закъснял

Целта на плана е да способства икономическото и социално възстановяване от кризата

За тези, които закъсняват с Плана за възстановяване и устойчивост, няма да има ВИП обслужване. „Планът трябва да бъде подаден до 30 април, но той много закъснява. Има график, по който се движат страните, които спазват срокове. За тези, които закъсняват, няма да има ВИП обслужване, а когато е възможно. Т.е. 3 седмици закъснение на внасянето на плана не е равно на 3 седмици на одобрение, а по скоро на месеци и година. А точно сега се разчита на тези средства за възстановяване на инвестициите в икономиката, които имат срив в най висока степен от 2019 г. до сега. За това ние призоваваме към отговорно отношение към този план“, каза Васил Велев, председател на Управителния съвет на АИКБ, цитиран от аг. "Фокус".

Той подчерта, че целта на Плана за развитие и устойчивост е да способства икономическото и социално възстановяване от кризата, породена от COVID-19, чрез набор от мерки и реформи, които не просто да подпомогнат растежа на икономиката, но и да го развият, като осигурят устойчивост на негативни въздействия.

Според председателят на АИКБ заделените финансови ресурси в размер на 12,2 милиарда лева са безпрецедентна възможност за подкрепа на българската икономика.

[В. Стандарт](#)

✓ Бизнесът иска прекрояване на мерките за подкрепа

Да се прекроят мерките за подкрепа на фирмите, които търпят загуби от пандемията. За това настояват работодателските организации и синдикатите, които заедно са предложили решения, съобщи за „Стандарт“ шефът на Асоциацията на индустриалния капитал в България /АИКБ/ Васил Велев.

„Мярките за запазване на доходите – 60/20, 80/0 и 75/0 действа до 31 май 2021 г. Но само 75/0 се доближава до европейските стандарти“, каза Велев.

Предложението на работодателите и синдикатите е подкрепата да се прилага за фирми, които имат спад на продажбите до 20 процента, но само когато не работят. Ако работят 3 дни в седмицата, за двата дни да се компенсира 75% от дохода. Сега действащата мярка е 60 % и за времето, в което компанията работи. „Не се използва ефективно публичният ресурс у нас. Тази мярка трябва спешно да се проеформатира и да действа по новия дизайн до края на годината“, обясни Васил Велев.

Друга мярка, която трябва да се промени, засяга фирми които имат по- голям спад на продажбите – например в туризма, транспорта, търговията и т. н. Ако спадът на продажбите достига до 50-60 %, ЕК препоръчва подкрепа за покриване на фиксираните разходи, като наем, охрана и други, независимо от оборота, защото тези разходи се дължат при всички случаи. Ако не се помогне на компаниите за тях, те се декапитализират, задлъжняват към доставчиците, обясни Велев. По думите му, препоръчителната подкрепа е до 70% за големите и средните фирми, а за микро и малките – до 90% от загубата. Сега такава мярка у нас, която се администрира от НАП, има само за предприятия, които са напълно затворени, а спадът на продажбите е със 100%. Тази мярка трябва да се разшири и да обхване компаниите с голям спад на продажбите, обясни Велев.

Това са двете основни мерки, които се прилагат по света, но у нас едната се прилага излишно щедро, а другата не се прилага и парите не стигат до засегнатите жизнеспособни компании, каза Велев. Става дума за едно по-добро таргетиране и използване на публичните ресурси, добави той.

Друго, което спешно трябва да се направи, е по-добро регулиране, за да се подобри инвестиционният климат. Това е важен приоритет, посочи Велев. И допълни, че през последните години равнището на инвестициите е незадоволително. В периода 2016-2019 г. инвестициите са били 18% разходи за ДМА към БВП. За 2020 г., според НСИ, имаме допълнителен спад на разходите за придобиване на ДМА с 8,7% спрямо 2019. Плановете на промишлените предприятия за 2021 са за още 15% свиване на инвестициите. Важен е инвестиционният климат, посочи Велев. Изключително важно е Планът за възстановяване и развитие да се внесе в ЕК в срок.

"Изпращаме обръщение към народните представители, в което даваме нашите предложения за доработване на плана и внасянето му в срок. По този план имаше различни версии и във втората са отчетени до немалка степен и предложенията на Икономическия и социален съвет. Предлагаме да се доработи този план, да се постигне съгласие в парламентарните групи и да се внесе до 30 април. Така в средата на лятото могат да стартират проектите. Авансът по този план е 13% от тези 12 млрд. лева, които България може да вземе. Настояваме този график да се спазва", каза Велев.

Той обясни и защо планът трябва да се предаде в срок. След предаването трябва да има одобрение от всички стнари членки, което ще отнеме време. Когато графикът се изпусне, може да има и година закъснение за изплащането на парите. В същото време има срок за реализиране на проектите.

Велев каза и какво очаква бизнесът от следващото правителство - да се запази посоката към еврозоната и Шенген, да не сепроменя данъчния модел, да се задържи макроикономическата стабилност.

"Очакваме курс към правова държава и върховенство на закона", допълни шефът на АИКБ.

Econ.bg

✓ Бизнесът иска прекрояване на мерките за подкрепа на фирмите

Да се прекроят мерките за подкрепа на фирмите, които търпят загуби от пандемията. За това настояват работодателските организации и синдикатите, които заедно са предложили решения

Да се прекроят мерките за подкрепа на фирмите, които търпят загуби от пандемията. За това настояват работодателските организации и синдикатите, които заедно са предложили решения, съобщи шефът на Асоциацията на индустриалния капитал в България /АИКБ/ Васил Велев.

„Мярките за запазване на доходите – 60/20, 80/0 и 75/0 действа до 31 май 2021 г. Но само 75/0 се доближава до европейските стандарти“, каза Велев.

Предложението на работодателите и синдикатите е подкрепата да се прилага за фирми, които имат спад на продажбите до 20 процента, но само когато не работят. Ако работят 3 дни в седмицата, за двата дни да се компенсират 75% от дохода. Сега действащата мярка е 60 % и за времето, в което компанията работи. „Не се използва ефективно публичният ресурс у нас. Тази мярка трябва спешно да се проеформатира и да действа по новия дизайн до края на годината“, обясни Васил Велев.

Друга мярка, която трябва да се промени, засяга фирми които имат по- голям спад на продажбите – например в туризма, транспорта, търговията и т. н. Ако спадът на продажбите достига до 50-60 %, ЕК препоръчва подкрепа за покриване на фиксираните разходи, като наем, охрана и други, независимо от оборота, защото тези разходи се дължат при всички случаи. Ако не се помогне на компаниите за тях, те се декапитализират, задлъжняват към доставчиците, обясни Велев.

По думите му, препоръчителната подкрепа е до 70% за големите и средните фирми, а за микро и малките – до 90% от загубата. Сега такава мярка у нас, която се администрира от НАП, има само за предприятия, които са напълно затворени, а спадът на продажбите е със 100%. Тази мярка трябва да се разшири и да обхване компаниите с голям спад на продажбите, обясни Велев.

Това са двете основни мерки, които се прилагат по света, но у нас едната се прилага излишно щедро, а другата не се прилага и парите не стигат до засегнатите жизнеспособни компании, каза Велев. Става дума за едно по-добро таргетиране и използване на публичните ресурси, добави той.

[Дарик Радио](#)

✓ Васил Велев: Има надежда, че отново вървим към затвърждаване на правовата държава и по-добро законодателство

Не се наблюдава засилваща се тревога сред бизнеса след изборите, но червените лампи светят. Има първите сигнали за разклащане на стабилността, коментира председателят на УС на АИКБ Васил Велев в „Седмицата“ на Дарик. В същото

време има надежда, че отново вървим към затвърждаване на правовата държава и по-добро законодателство, допълнително.

Бюджетът върви към негативен сценарий, но той така е заложен, каза президентът на КНСБ Пламен Димитров в „Седмицата“ на Дарик.

Една-две седмици забавяне на внасянето на плана ни за възстановяване в Брюксел, няма да е фатално. Четири-пет седмици, може би, да, заяви още Васил Велев. Важно е да се знае, че веднъж внесен този план не е непроменяем.

В сферата на енергетиката плана за възстановяване беше много критикуван, в крайна сметка след оказан натиск, сумата в тази сфера е чувствително намалена, коментира президентът на КНСБ.

За повече информация вижте във [видеото](#).

Важни обществено-икономически и политически теми

[БНТ](#)

✓ Има ново, единно формирано мнозинство в Народното събрание, смята Борисов

Премиерът в оставка Бойко Борисов ще се яви на изслушване в Парламента в сряда, съобщи той на брифинг, който даде в централата на ГЕРБ вчера. Борисов призова депутатите да разгледат изготвения План за възстановяване. Според него, в Парламента има ново управляващо мнозинство на новите партии и те могат да излъчат кабинет.

Политическата ситуация в България е вече друга, според Бойко Борисов: има ново, единно формирано мнозинство в Народното събрание.

По думите на Борисов, ГЕРБ ще предложи състав на правителство, след като приеме мандата от президента с ясна идея, че то има голям шанс да не получи подкрепа от Парламента. В такъв случай остава на новото мнозинство да предложи кабинет.

Борисов заяви, че има План за възстановяване и че ще отиде в сряда в Парламента, за да го представи. Според него обаче целта е не той да бъде изслушан, а да бъде критикуван. Парламентът да се превърне по думите му в "народен съд".

Премиерът в оставка Бойко Борисов заяви, че в Парламента вече има ново управляващо мнозинство.

"Единно, като един гласуват, могат да гласуват и мажоритарните избори, ако искат, но те няма да искат и тепърва ще видите колко обещания ще бъдат изпълнени", каза той.

Определи като спекулации твърденията, че няма План за възстановяване.

"Аз съм се оттеглил от всички места, за да не се дразнят, казано по-просто, те продължават да викат: "Ела, защото като не може да се дразним с теб, ние не можем и да работим, щото нямаме капацитет. Аз възнамерявам да се явя, ето го Планът, но те ме викат не за Плана, те искат да правят от Парламента Народен съд", коментира Борисов.

Намекна, че с решението на Парламента да гласува оставката на кабинета се създава конституционна криза.

"Защото сега министрите, които са уволнени от Парламента, слушайте внимателно - в сряда ще се явят да искат да станат депутати. Защото те с акт на Парламента са махнати от там. В желанието си толкова да унижат ГЕРБ, че те в петък приеха такова решение", каза още Борисов.

ГЕРБ ще предложи състав на правителство, след като получи мандат от президента Румен Радев, по-рано от предвидения 7-дневен срок по Конституция.

"Дани Митов работи по тази тема. Ще има една добра сплав между нови лица и старите успешни министри", допълни премиерът в оставка.

Борисов искал да види кабинета на новото мнозинство от около 160 гласа.

"Сега там трябва да е колегата Трифонов, да ги събере, да правят правителство. Имат мнозинство. Ясно е, че ние ще вземем мандата, ще покажем новия облик, който виждам на кабинета, и след това няма да бъде гласуван", категоричен беше той.

Новото мнозинство обаче според Борисов, няма да излъчи правителство.

"На тях им трябва служебно правителство на Радев, който доказва, че не е демократ, с вдигнатия юмрук и през месеците на репресии да се опитат да постигнат по-добър резултат", каза още той.

Заяви, че новите партии няма да изпълнят обещанията си за мажоритарен вот, според него.

"Росенец повече няма да бъде закачан, бъдете сигурни, и няма да има и мажоритарни избори, защото оправданието е, че трябва да бъде по-спокоен Парламентът. Ама какъв е по-спокойният Парламент? Сега имате пълно мнозинство", коментира Борисов.

Целта на всички действия от лятото е била да отхвърлят ГЕРБ.

"За всеки вече стана ясно, че ГЕРБ и ДПС не са имали, нямат и няма да имат общо и че целият летен преврат, започващ с Росенец, с Христо Иванов, е добре координирано общо действие на "Да, България" с ДПС", допълни той.

Борисов неколккратно обвини другите политически сили, че се опитват да се саморазправят с ГЕРБ, включително и физически.

На брифинга финансовият министър в оставка Кирил Ананиев обяви, че фискалният резерв към края на март е 7,9 млрд. лв., а не близо до минимума между 4 и 5,9, както се твърди от различни организации през тази седмица.

✓ Неофициално: Връщат Националния оперативен щаб, докато не изберат нов

Националният оперативен щаб ще работи, докато не бъде избран нов. Това стана ясно от думите на премиера в оставка и лидер на ГЕРБ Бойко Борисов по време на вчерашния брифинг. Писмена заповед за възстановяване на дейността на щаба обаче няма. А причината, по думите на Борисов е, че след гласуваната оставка на кабинета нито той, нито министрите имат право да подписват каквито и да било решения.

Премиерът в оставка аргументира решението за разпускане на Националния оперативен щаб.

"Една година те не спряха да се подиграват с щаба. Не спряха. Доказваха, че двама генерали плашат народа", коментира Борисов.

Здравният министър поясни - щабът е създаден като съвещателен орган към премиера, за да координира действията на институциите.

"Съвсем логично е при формирането на ново парламентарно мнозинство и коректно отношение този Национален щаб да се разформира, за да може "новата власт", така да я наречем, да си създаде адекватен щаб, каквито бяха заявките в кулоарите на парламента", заяви Костадин Ангелов.

Борисов предложи новоизбраният шеф на Здравната комисия в парламента Александър Симидчиев да оглави щаба.

"И дава указания на министрите, докато бъде избрано ново правителство, как да действат", допълни той.

По-късно Борисов поясни:

"Разпоредих на Ангелов да се възстанови щабът, докато изберат нов. И ги моля да се произнесат да си остане ли този щаб, или да не остане, и министърът ще го свърши. Юридически ние нямаме право да подпишем, той министърът сега не е министър по нашето разбиране".

Според Борисов решението за създаване на нов оперативен щаб зависи от депутатите.

"Ние сме опозицията. Управляващите са те. Те ще отговарят има ли щаб, или няма", каза той.

Пред Георги Любенов вирусологът Радка Аргирова коментира, че щаб трябва да има.

"Не ни задоволява това само цифри да се дават. Защото цифрите са едната страна на нещата. Другата страна са как се изпълняват задачите и какво трябва да се въведе ново, или да се махне", допълни тя.

Според Аргирова третата вълна още не е отминала. Тя очаква нов пик на заразени около Великден, заради разхлабването на мерките.

Премиерът в оставка съобщи, че днес у нас пристигат над 62 000 дози от ваксината на "Пфайзер".

"Ние само за два месеца ще приключим с ваксинацията и критичната зона", каза той.

Здравният министър в оставка изчисли, че при добра организация през май у нас ще могат да се имунизират по 50 000 души дневно.

✓ Ръст на кибератаките по време на пандемията

Сериозен ръст на кибератаките и загуби за милиони по време на пандемията. Доклад на една от най-големите технологични компании отчита 49 процента ръст на използването на зловреден софтуер през 2020-а. На този фон у нас популярност набират така наречените киберзастраховки за бизнеса. Засечени са сериозни атаки към едрия бизнес и то от страна на български хакери.

Преди няколко месеца един отворен имейл поставя на изпитание репутацията на дългогодишна адвокатска кантора. На пръв поглед писмото не будело подозрение - уловката, обаче, била скрита в прикачения файл.

"Няколко часа по-късно всички файлове на компютъра ми бяха недостъпни. Хакерите твърдяха, че информацията е открадната и ще я разпространят и всички мои клиенти ще узнаят за това какво се е случило", разказва потърпевшият.

За да бъдат върнати активите, хакерите поискали откуп, който да бъде платен в криптовалута. Причината - подобен превод е непроследим при разследване. Това, което спасило кантората, бил съветът на IT специалисти всеки месец информацията да се архивира.

"На мен ми поискаха сумата от 15 хиляди евро. Загубихме информацията само за последните две седмици. Успяхме да възстановим по-голямата част от информацията", обяснява още потърпевшият.

Проучвания показват, че около 70 процента от компаниите, които са били хакнати успешно, излизат от бизнеса заради загуба на репутация и доверие сред клиентите.

Оказва се, че история като тази не е прецедент. За 2020-а тенденцията показва нарастване на фишинг измамите с над 700 процента спрямо 2019-та. Хакерите използват два основни подхода. Първият - придобиване на дигитални данни от конкретна компания. Вторият са масовите фишинг атаки - това са фалшиви имейли от името на банкова институция или пък платформа за онлайн търговия.

"За последната една година финансовите загуби вследствие на кибератака на компании възлизат между 2 и 3 милиона долара. В България таргетираните или целенасочени атаки към едрия бизнес в по-голямата си част са извършители от България. За масираните фишинг атаки, които се появяват чрез служебна или частна кореспонденция от имейла, пак в по-голямата част недобросъвестни българи седят отзад", обяснява Александър Господинов, ръководител на отдел "Киберзащитване".

През последната година у нас все повече представители на малкия и среден бизнес проявяват интерес към така наречените киберзащитки. Подобна услуга е позната на пазара от 10 години, но едва сега търсенето ѝ се увеличава, коментират от бранша. Сред рисковете, които покрива, са възстановяване на дигитални активи, киберизнудване, включително и кибертероризъм. Сключването на подобна застраховка изисква проверка на информационната сигурност на компанията.

"Водещото е превенцията, тъй като превенцията може да защити клиента, защото в голяма част от случаите застраховката не би могла да бъде достатъчна да запази бизнеса на клиента", допълва Господинов.

Експерти определят като най-рискови сектори за кибератаки комуналните и финансови услуги, пътническите превози и онлайн търговията.

✓ 10 предприятия съкращават работници в Русенска област

10 предприятия в Русенска област са уведомили Бюрата по труда за предстоящо масово освобождаване на близо 760 служители. Над 60 на сто от тях са от сферата на преработвателната промишленост. Част от тях очакват и допълнителни мерки в подкрепа на бизнеса, включително нисколихвени кредити.

Рашид Узунов е собственик на завод за производство на селскостопански машини в Завет. Заради пандемията производството му се е свило с 25%. Наложило се е да съкрати част от администрацията си.

"Продуктите, които ние предлагаме, не могат да се продават по интернет. Клиентът трябва да ги види, да ги пипне, а извънредните мерки ограничиха провеждането на изложения, демонстрации", обясни Рашид Узунов - собственик на фирма за селскостопански машини.

Една четвърт от продукцията на завода се изнася основно за Румъния и Молдова.

"Ограничаването на движението на хора между България и Румъния до такава степен спря реализацията на нашите продукти в чужбина, че свиването беше над 60, дори 70%. Имаше сделки, които бяха направени, които не можах да се осъществят. Ние все още търпим такива загуби", заяви Рашид Узунов.

Притеснения за реализацията на продукцията си в Румъния имат и овощарите от региона, тъй като близо 70% от нея изнасят за северната ни съседка.

"Имаме опасения да тръгнем да реализираме стоката си само на българския пазар, който не би могъл да я закупи цялата", сподели Димитър Рачев – член на УС на Съюза на Дунавските овощари.

За да рестартират бизнеса си, фирмите очакват по-сериозни мерки за подпомагане.

"Би следвало да се помисли за кредитиране при по-изгодни условия, тъй като схемата, която беше обявена още в началото на пандемията за нисколихвени кредити от банките с ниско обезпечение, тя реално не се случи", предложи Рашид Узунов.

Производителите от различни сектори прогнозираят, че икономическите последствия от пандемията ще продължат поне още 2 години.

✓ Румънски туристи масово анулират резервации по Черноморието

Румънските туристи, които традиционно почиват у нас по време на Великденските празници, започнаха масово да анулират резервациите си в морските курорти.

Причината - няма ясни правила за влизане в България. Страната ни все още не е взела решение за така наречените "зелени коридори" за туристи, а задължителното представяне на PCR оскъпява почивката.

За Великденските празници хотелиерите по Северното Черноморие разчитат основно на румънските туристи. В курорта "Златни пясъци" вече тече усилена подготовка за откриването на летния сезон в началото на май. Оказва се обаче, че румънски туристи няма да има.

"Няма никакви записвания към момента, просто защото не се знае, ще могат ли да дойдат без да си правят PCR тест, а ако си правят такъв, това е голям проблем за тях, защото той реално е доста по-скъп, отколкото самата почивка", заяви Радой Бонев, управител на хотел в к.к. "Златни пясъци".

И хотелиерите в Кранево ще разчитат основно на гости от страната ни. Те се опитват да привлекат и румънски туристи, като компенсират цената на PCR тестовете им с безплатни ваучери за различни услуги. От бранша казват, че в хотелите се спазват всички протиепидемични мерки, но държавата трябва да популяризира тази информация сред чуждестранните туристи.

"Сменен е типът на изхранване - да не минават по блок масите сами. Имаме 5 стаи, които са отделени за карантина в хотела, имаме създаден екип от хора, които трябва да ги обслужват, за екипа има закупено защитно облекло", допълни Иван Николов, управител на хотел в Кранево.

Още преди месец правителството обяви, че страната ни ще осигури "зелени коридори" за туристите, които искат да почиват у нас. Това обаче не стана, тъй като Европейската комисия все още не е въвела единния електронен сертификат за пътуване.

"Зависи от Европейската комисия, но зависи и от всяка една страна. Ето гърците обявиха, че от средата на май ще ги пускат тези зелени коридори", коментира проф. Стоян Маринов от Варненска туристическа камара.

Ако спешно бъдат взети мерки, има шанс летният сезон по Черноморието да бъде спасен.

"Мерки за ваксиниране, мерки за облекчаване на тази основа на пропускателния граничен режим. Ние трябва да кажем добре дошли на руските туристи - първо визи и то не в рамките на един ден, а в рамките на няколко часа, визи, които струват не 80 евро, а 40, 50 евро", каза още проф. Стоян Маринов.

От бранша са категорични, че субсидирането на чартърните полети трябва да продължи и след края на май.

✓ Разрешават организираните пътувания от 30 април

От 30 април се разрешава провеждането на организирани пътувания. Туроператори в Благоевград започнаха подготовката за сезона. Тази година основно ще заложат на екскурзии с една или две нощувки в България, както и на почивки през лятото на родното Черноморие за 5 или 7 дни.

Интерес за почивки у нас има и туроператори вече правят първите записвания.

Заради пандемията вече втора година туристически агенции се преориентират към предлагане на екскурзии и почивки основно в България. За една екскурзия с една нощувка в къща за гости и посещение на различни туристически обекти, офертата излиза до 100 лева на човек.

"Трябва да се пренастрои и психиката на хората, че трябва да опознаят родината и както казва Алеко Константинов, да я обикнат, нали", заяви Здравка Чимева, която е управител на туристическа агенция.

"Ние с моето семейство всяка година почиваме в България, за нас това е една наистина пълноценна почивка. Предпочитаме повече да ходим на планина, на палатки, бунгала, на такива неща по да имаме пряка връзка с природата", коментира Кирил Михитарски.

"И преди пандемията ние почивахме тук. Защото ни харесва, имаме си абсолютно всички условия, имаме си и прекрасни планини, хубаво море, така че защо да избираме чужбина", каза Надя Боринарова.

Мишо и Тинка Стоилови пък се надяват да могат да използват депозита си от миналата година и да почиват в Гърция това лято.

"Ние сме предплатили за Гърция, още седят парите, една година стоят там парите в туристическата агенция за миналата да ходим, обаче отпадна, покрай пандемията се промениха нещата и не сме ходили и не са ни върнали парите и чакаме сега, като се оправя, сега ще ги ползваме", коментира Мишо.

"Нещата са много сложни да се надяваме живи и здрави и това ще мине", допълни Чимева.

За момента повечето резервации за екскурзии в България са предимно за къщи за гости и семейни хотели.

[БНР](#)

✓ Президентът започва консултации с парламентарните групи за правителство

Президентът Румен Радев ще проведе днес консултации с представители на парламентарните групи в 45-ото Народно събрание. След разговорите държавният глава трябва да определи кога ще връчи проучвателен мандат за съставяне на правителство на посочения кандидат за министър-председател от ГЕРБ-СДС.

Президентът ще обсъди поотделно с 6-те формации какви са възможностите парламентът да излъчи правителство. Румен Радев вече заяви, че постигането на управляващо мнозинство не трябва да е математически сбор от гласове.

„Безпринципна коалиция може да задълбочи кризата. Нужни са ясни приоритети, ясни граници на възможните компромиси и най-вече – ясна политическа отговорност, която не се крие зад фигурите на експерти“, каза той пред депутатите при откриването на 45-ото Народно събрание.

Консултациите започват с представителите на ГЕРБ. Проектът им за кабинет с премиер Даниел Митов е готов. „Ясно е, че ние ще вземем мандат, ще покажем новия облик, който виждаме на кабинета, и след това няма да бъде гласуван“, каза премиерът в оставка Бойко Борисов в неделя.

Втори на консултациите на „Дондуков“ 2 ще бъдат от „Има такъв народ“ (ИТН). Председателят на парламентарната група на партията Тошко Йорданов се съмнява Народното събрание да изпълни целия си мандат. Позицията на ИТН за коалиции остава непроменена. „С ГЕРБ, БСП, ДПС – с тях коалиция няма да правим“, каза Йорданов.

Третата среща на президента днес е с БСП. Лидерът Корнелия Нинова заяви, че левицата ще гласува против правителство на ГЕРБ. А при връчване на мандат на „Има такъв народ“ да се „проведат консултации и БСП да даде подкрепа при

условия“. Бързи мерки за овладяване на пандемията, ревизия на състоянието на бюджета и промени в изборното законодателство са сред условията за подкрепа.

Мустафа Карадайъ – лидер на **ДПС**, които са на консултации при президента по обед, каза, че биха подкрепили правителство на трите нови парламентарни групи, но ако е ясно, че „тази власт има ясно програма с точно указани цели, средства и срокове за тяхната реализация“.

Около партията на Слави Трифонов трябва да са насочени силите на парламента да излъчи управление на промяната, смятат от **„Демократична България“** с уточнението, че подкрепата им няма да е безусловна. Председателят на групата Христо Иванов: „Много е важно да положим добросъвестни политически усилия да излъчим кабинет, който има ясна програма и ясен ресурс да направи онези промени, които българските граждани очакват от нас и кризата налага“.

От **„Изправи се! Мутри вън!“** са готови на разговор за общи действия с „Има такъв народ“ и **„Демократична България“**. Съпредседателят на парламентарната група, която ще е последна на консултациите при президента Мая Манолова заяви: „Ще изчакаме предложението на г-н Трифонов и тогава ще вземем нашето решение – евентуално за неговата подкрепа“.

Ако парламентът не успее да излъчи правителство, президентът ще назначи служебен кабинет, ще разпусне парламента и ще насрочи нови избори.

✓ **НАП: 84% от данъкоплатците са подали декларациите си по интернет**

Близо 290 000 граждани са подали данъчните си декларации за облагане на доходите до момента, съобщиха от Националната агенция за приходите. От приходната агенция напомнят, че доходите от трудови правоотношения на всички лица, които през 2020 г. са работили от България дистанционно за чуждестранен работодател, подлежат на данъчно облагане в страната.

Изключение е възможно само за чуждестранните лица, които са работили дистанционно за своя чуждестранен работодател от България по-малко от 183 дни и между страната ни и държавата, на която са местни лица за данъчни цели има сключена Спогодба за избягване на двойното данъчно облагане, припомнят от Националната агенция за приходите.

Оттам уточняват, че срокът от 183 дни е в рамките на календарната година или в рамките на всеки 12 последователни месеца, в зависимост от конкретната спогодба. Когато този срок е надвишен, данък се дължи в България от първия ден, в който лицето полага труд дистанционно в страната.

Иначе – общо за данъчната кампания, 84% от данъкоплатците са избрали да подадат формулярите си по интернет, като така се запазва тенденцията на преобладаващо онлайн деклариране. Най-предпочитана е предварително попълнената данъчна декларация, отчитат още от агенцията.

Данъчната кампания за деклариране на доходите, получени през 2020 г., приключва на 5 май заради Великденските празници.

✓ **Външните министри на ЕС обсъждат ситуацията около Украйна и Навални**

Министрите на външните работи на страните от Европейския съюз ще проведат днес видеоконференция, на която ще обсъдят струпването на руски войски на границата с Украйна и [състоянието на руския опозиционен лидер Алексей Навални](#), който обяви гладна стачка в затвора.

Както съобщи европейски високопоставен източник миналата седмица, министрите няма да гласуват санкции срещу Русия днес. Той обаче добави, че не е ясно какви предложения ще отправят те в тази насока.

За около час във видеоконференцията ще участва техният колега от Украйна Дмитро Кулеба.

Източникът подчерта, че затварянето на три зони в Черно море около Крим от страна на Русия в продължение на 6 месеца за военни и други държавни кораби ще нагнети допълнително напрежението и ще затрудни много преминаването на украински кораби през Керченския проток.

Това според източника ще има тежки икономически последствия за Украйна и една от темите, които ще бъдат обсъждани с министър Кулеба, е как да бъде облекчена ситуацията в страната.

Министрите ще дебатираят също ситуацията в Грузия, Етиопия, Мозамбик и Мианма.

✓ **Гърция премахва задължителната карантина за граждани на ЕС**

От понеделник - 19 април, Гърция премахва задължителната досега седемдневна карантина за пристигащи пътници от Европа, съобщи икономическият съветник на премиера Алексис Пателис.

Влизане в Гърция се допуска със сертификат за имунизация или отрицателен PCR тест.

Избирателно на граничните пунктове се извършва бърз тест за коронавирус на влизащите в страната, допълват информацията здравните власти.

Също от понеделник за международни полети се отварят и летищата по островите.

Официално началото на туристическия сезон е 14 май, но властите в Гърция преминават към премахване на някои ограничения, предимно за туристи, които искат да посетят страната за Великден.

Министърът на туризма Харис Теохарис съобщи, че гръцките гранични власти признават сертификати за имунизация и с ваксини, които не се прилагат в Европа.

Засега правителството не съобщава дали се обсъжда отваряне на всички гранични пунктове с България, като единственият сухопътен вход остава „Кулата-Промехон“.

✓ Русия планира да излезе на дълговия пазар тази година въпреки новите санкции на САЩ

Руският финансов министър Антон Силуанов заяви в петък, че е уверен, че Русия ще използва глобалния дългов пазар през тази година и обмисля емитирането на еврооблигации, деноминирани в евро, въпреки наложените от САЩ нови санкции.

Говорейки по руската държавна телевизия, Силуанов заяви, че неруските притежателите на съкровищни облигации OFZ (руски дългови книжа) са намалели под 20% и могат да намалее допълнително, но това не създава съществени рискове за способността на Русия да заема от дълговия пазар.

Изявлението е факт, след като в четвъртък [САЩ наложиха нови санкции срещу Русия](#), които забраняват от 14-ти юни на американските финансови институции да участват на първичния пазар на руски държавен дълг и да купуват съкровищни облигации OFZ.

[Мениджър](#)

✓ Парламентът задължи с решение премиера да се яви в НС

Парламентът гласува решение, с което задължава премиера в оставка Бойко Борисов да се яви пред депутатите на 21 април за изслушване по Националния план за възстановяване и устойчивост, който трябва да бъде изпратен в Европейската комисия до 30 април. Решението беше прието със 135 гласа "за". "Против" гласуваха само 70-те народни представители от ГЕРБ в пленарната зала, предава БНТ.

Изслушването му беше включено в петъчния дневен ред, но той не се яви в залата. Вместо това председателят на парламента Ива Митева огласи писмо от вицепремиера в оставка Томислав Дончев, в което се казва, че министър-председателят Борисов е в отпуск.

Предложението за изслушването на Борисов направи преди почивката Мая Манолова и именно то бе сред причините за хаос и напрежение в пленарната зала.

"Очаквано, Борисов, премиерът-беглец, генералът-беглец за трети път от началото на парламента избягва да се яви пред народните представители - вчера при полагането на клетва, после след внасянето на искане за изслушване по Плана за възстановяване и устойчивост, и днес, когато се обсъждаше оставката на неговия кабинет", коментира Манолова.

От ГЕРБ поискаха прегласуване на решението, след което последваха възгласи и викове в залата. Депутатите от ГЕРБ започнаха да удрят по банките в пленарна зала с възгласи "Мутри вълн". Те настояха по Плана да бъде изслушан и вицепремиерът Томислав Дончев.

Татяна Дончева и Димитър Главчев се скараха в пленарна зала, като Главчев от ГЕРБ-СДС излезе на трибуната и поиска процедура по начина на водене. "Искам да дадете думата на Томислав Дончев, който да запознае залата с плана за развитие", каза Главчев.

"Страхливецът Борисов днес не дойде за пореден път. Шофьорчето Борисов днес не дойде за пореден път. Джипко-бибитков днес не дойде за пореден път. Прекрасно е, че той е ваш лидер, благодаря ви за това удоволствие", каза председателят на ПГ на "Има такъв народ" Тошко Йорданов от парламентарната трибуна по точката за изслушване на премиера Бойко Борисов за Плана за възстановяване.

Думите на Йорданов бяха посрещнати с голямо недоволство от ГЕРБ-СДС, чиито депутати тропаха по банките. "Излъгахте политически, че вашата партия е за мажоритарни избори в два тура, днес казвате, че това не е така", отговори му Биков. От ГЕРБ поискаха и наказание на Йорданов заради обидните квалификации към премиера.

Председателстващата заседанието Татяна Дончева заяви, че точката вече е гласувана и няма да има прегласуване, а продължават обсъжданията на следващите точки в реда. След това депутатите от ГЕРБ-СДС започнаха да скандират "Мафия" и "Оставка".

Според дневния ред като точка 4 трябваше да бъде изслушан министърът на финансите Кирил Ананиев за състоянието на бюджета на държавата. Той обаче остана прав до трибуната, а Татяна Дончева обяви 10 минути почивка и свика председателски съвет.

✓ Временна комисия ще проверява изхарченото от правителства и държавни дружества за 10 години назад

Парламентът създаде Временна комисия, която ще проверява как са били разходвани публичните средства от правителствата и дружествата с повече от 50 на сто държавно участие за последните десет години.

Първоначалното предложение на "Изправи се! Мутри вълн!" бе комисията да се казва Временна комисия за ревизията и да се фокусира върху последните 4 години, но по предложение на ДПС "ревизията" беше сменена с проверка. От името на вносителя Мая Манолова настоя, че отговорът на въпроса как са разходвани средствата, събрани от данъците на българските граждани, касае върховенството на правото и репутацията на България като най-корумпирана държава в ЕС. "Ще покажем с тази комисия ценоразписа на скъпата клиентела на властта", заяви Манолова.

В хода на дискусиата Йордан Цонев от ДПС направи редакционно предложение, комисията да направи проверка, а не ревизия, тъй като парламентът няма такива правомощия. Депутатите приеха и друга редакционна поправка, направена от Цонев, от обхвата на проверка да бъдат изключени пенсионните дружества и тяхното състояние, тъй като въпросните дружества вече са били подложени на стрес тестове от страна на европейските институции и освен това представляват частна собственост, уточнява БТА.

По предложение на Румен Христов от ПГ "ГЕРБ - СДС" депутатите приеха вместо последните четири години комисията да направи проверка за последните десет години.

Депутатите отхвърлиха предложението на ГЕРБ комисията да бъде постоянна, както и предложението на БСП да наложи мораториум върху решенията на Министерски съвет в оставка за сключване на договори за концесии и продажба на

болници и друга държавна собственост. Това провокира гневна констатация от Корнелия Нинова, която заяви от парламентарната трибуна "Започна се! Еуфорията от вчерашната ситуация за голям анти-ГЕРБ фронт започна да се спихва." След това заяви, че е готова да внесе въпросното предложение като отделно проекторешение, което да бъде обсъдено следващата седмица в пленарна зала. От парламентарните групи на ДПС и "Демократична България" я подкрепиха, че е добре въпросът с мораториума да бъде в отделно проекторешение.

Гласуваната временна комисия се състои от 18 членове, като включва по трима от всяка парламентарна група: Дани Каназирева, Тома Биков и Маноил Манев от ГЕРБ, Георги Георгиев, Иван Хиновски и Пламен Абровски от "Има такъв народ", проф. Румен Гечев, Явор Божанков и Пламен Милев от "БСП за България", Йордан Цонев, Сергей Кючуков и Адлен Шефкед от ДПС, Иван Димитров, Борислав Сандов и Калоян Янков от "Демократична България" и Драгомир Ошаков и Андрей Вълчев от "Изправи се! Мутри въвн!". За неин председател бе избрана Мая Манолова.

✓ 1149,49 лева е средният осигурителен доход за февруари

Националният осигурителен институт обяви, че размерът на средния осигурителен доход за страната за месец февруари 2021 г. е 1149,49 лв.

Средномесечният осигурителен доход за страната за периода от 01.03.2020 г. до 28.02.2021 г. е 1088,23 лв.

Определеният средномесечен осигурителен доход за страната за посочения период служи при изчисляване размерите на новоотпуснатите пенсии през месец март 2021 г., съгласно чл.70, ал. 3 от Кодекса за социално осигуряване.

✓ БНБ очаква българската икономика да достигне предкризисното си равнище през 2022 г.

Реалният брутен вътрешен продукт (БВП) на България ще нарасне с 3,8% през тази година, като темпото на растеж ще се ускори до 3,9% през 2022 г., след което да се забави до 3,2% през 2023 г. Това се посочва в макроикономическата прогноза на Българската народна банка (БНБ).

От БНБ поясняват, че прогнозата е изготвена на базата на информация, публикувана към 26 март 2021 г., като са използвани допускания за развитието на международната конюнктура и за динамиката на цените на основни стокови групи на международните пазари към 12 март 2021 г. В нея не се прави опит да се отчете потенциалното влияние на политическия цикъл в България върху икономическата активност.

Анализаторите на БНБ посочват, че по-силно от очакваното възстановяване на глобалната икономическа активност през втората половина на 2020 г., постигането на търговско споразумение между Европейския съюз и Обединеното кралство, както и приетият мащабен пакет от стимулиращи фискални мерки в САЩ са сред основните фактори, поради които Европейската централна банка, Европейската комисия и Международният валутен фонд ревизираха последните си макроикономически прогнози за 2021 г. и 2022 г. в посока по-висок растеж на световната търговия и на глобалния БВП.

От централната банка обясняват, че тези ревизии са отразени в допусканията за изменението на външното търсене на български стоки и услуги, което допринася най-много за прогнозирания по-висок растеж на икономическата активност в България през 2021 г. и 2022 г. спрямо макроикономическата прогноза от декември 2020 г.

Въпреки това краткосрочните перспективи за растеж на основните търговски партньори на България се влошиха през последните месеци, отчитат от институцията. От февруари 2021 г. се наблюдава значително нарастване в света на броя на новозаразените с COVID-19, като това е причината редица държави, включително някои от важните търговски партньори на България, да затегнат противоепидемичните мерки, което ще действа в посока на ограничаване на икономическата активност.

Според БНБ прогнозираното завръщане към растеж на реалния БВП през 2021 г. се дължи най-вече на преминаването от отрицателен към положителен принос на нетния износ и на инвестициите в основен капитал. Частното и правителственото потребление ще продължат да имат положителен принос за изменението на БВП през годината.

През 2022 г. централната банка прогнозира нетният износ да увеличи значително положителния си принос за растежа на реалния БВП, докато вътрешното търсене се очаква да забави темпа си на нарастване поради преустановяването на част от антикризисните мерки на правителството. БНБ очаква реалният брутен вътрешен продукт да достигне предкризисното си равнище през 2022 г., след което темпът на нарастване на икономическата активност да се забави.

Централната банка прогнозира инфлация от 3% в края на тази година. Ускорението на инфлацията спрямо декември 2020 г. ще се определя най-вече от същественото повишение на цените на енергийните продукти и храните в съответствие с допускането за възходяща динамика на международните цени на тези суровини в евро.

БНБ очаква общата инфлация да се забави до 0,7% в края на 2022 г. и в края на 2023 г. да възлезе на 1,3%, което отразява най-вече допусканията за динамиката на международните цени на основните суровини. Базисната инфлация се очаква да следва тенденция към ускоряване в периода 2021–2023 г. в съответствие с прогнозираното нарастване на частното потребление и на разходите за труд на единица продукция.

Централната банка отбелязва, че рисковете пред реализирането на базисния сценарий на макроикономическата прогноза са насочени предимно в посока на по-слаб растеж на икономическата активност през 2021 г. и по-висок през 2022–2023 г. За тази година основен риск продължава да бъде несигурността относно разпространението на COVID-19 и възможното налагане на ограничителни мерки в страната и в чужбина.

Възможността за по-висок растеж през 2022–2023 г. произтича от изпълнението на програми и инвестиционни разходи, финансирани по линия на Инструмента за възстановяване и устойчивост в рамките на механизма за възстановяване „Следващо поколение ЕС“, които не са заложили в базисния сценарий на прогнозата.

Рисковете пред реализирането на прогнозата за инфлацията се оценяват като балансирани за 2021 г. и предимно в посока на реализиране на по-висока инфлация в периода 2022–2023 г.

Пълната прогноза може да намерите [ТУК](#).

✓ **Забавяне на ръста на заплатите в България прогнозира глобален лидер в застраховането**

Заради икономическите сътресения от COVID-19 кризата, безработицата в България през 2021 година се очаква да достигне 7,4%, прогнозира глобалният лидер в застраховането на търговски кредити – Euler Hermes в регулярния доклад за развитието на страната ни. Това ниво е едно от най-високите в региона на Централна и Източна Европа, показва сравнителен анализ на експертите. През 2022 година с очакваното поетапно възстановяване на бизнеса безработицата ще може да се редуцира до 6,2%.

Тази ситуация на пазара на труда ще се отрази и в значително забавяне на ръста на заплатите у нас, като след убедителното увеличение през предходните две години съответно с 11,5% и 7%, за 2021 година се очаква осезаемо успокояване на тенденцията до 3% ръст, а за 2022 година – 5%.

Ситуацията на пазара на труда в Евророната, където много българи намират реализация през последните години, също не е оптимистична. Нивата на безработица в редица големи държави като Франция, Италия и Испания са над тези в Централна и Източна Европа, сочат още данните на проучването. Очакването на анализаторите е трайно незаеетите през 2021 година да достигнат 6,6 млн. души, което е с 38% повече в сравнение с предпандемичните времена. Завръщането към предишните нива на заетост генерално е под въпрос. От една страна то е обвързано с възстановяването на икономиките, като според експертите това е възможно да се случи в Германия през втората половина на 2022 година, а в повечето други държави - чак през 2023 година. Междувременно обаче новата COVID-19 ситуация променя и правилата на пазара на труда, като с форсирането на дигитализацията и автоматизацията в Европа производителността на труда вече надскача значително нивата отпреди кризата. Това, подобно на познатия от САЩ модел поставя под съмнение връщането на работа на много хора, особено на позиции, които не изискват специфични умения.

Според анализаторите на Euler Hermes процесите на пазара на труда ще бъдат фактор и за ограничаване на инфлацията в България, като прогнозата им е за 1,1% и 2,1% през 2021 и 2022 година. Очаква се и забавяне на ръста на индивидуалното потребление, което през 2018 и 2019 година беше основният двигател за растеж на българската икономиката. Заради COVID-19 кризата през 2020 година обаче се наблюдава "замръзване", а за тази и следващата година ръстът ще се движи около 3%.

Експертите обръщат внимание и на лимитираната кредитна активност у нас, която почти не е нараснала през 2020 година, въпреки ниските лихви. Актуализираната прогноза на застрахователя за развитието на българската икономика през 2021 и 2022 година е за ръст на БВП съответно с 3,5% и 3,8% след свиването с близо 5% през кризисната 2020 година.

"В тази изключително динамична среда, трудност при прогнозирането и бързи промени в състоянието дори на познати и доказани във времето търговски партньори, за бизнеса е по-важно от всякога да управлява риска. Един от инструментите за това е застраховането на търговски кредити, като в новата реалност за компаниите е ключово не просто да предприемат тази стъпка, но и да търсят доказано стабилен застраховател.", обяснява Камелия Попова, управител на Euler Hermes за България.

✓ **ЕК одобри допълнителни 562,5 млн. евро за България и още 3 страни**

Европейската комисия одобри изменението на четири оперативни програми, които ще увеличат наличното финансиране за инвестиции от REACT-EU с близо 562,5 милиона евро за България, Финландия, Франция и Литва, съобшиха от ЕК.

"Средствата, които четирите държави ще получат, ще им помогнат да създадат мост към дългосрочно възстановяване. Насърчавам другите държави да се възползват от възможностите, предоставени от REACT-EU, за да спомогнат за осигуряването на справедливо и приобщаващо възстановяване, както и за екологичния и цифровия преход", заяви комисарят по въпросите на сближаването и реформите Елиза Ферейра.

В България изменението на Оперативна програма "Региони в растеж" ще подпомогне дългосрочните промени в инфраструктурата, както и инвестициите в модерни здравни услуги.

Като част от Плана за възстановяване на Европа - NextGenerationEU REACT-EU предоставя допълнително финансиране в размер на общо 47,5 милиарда евро (50,5 милиарда евро по текущи цени) за програмите по политиката на сближаване през 2021 г. и 2022 г. Мерките са насочени към подпомагане на устойчивостта на пазара на труда, работните места, малки и средни предприятия и семействата с ниски доходи, както и екологичния и цифровия преход и устойчивото социално-икономическо възстановяване.

✓ **Годишната инфлация в ЕС и Евророната се ускорява**

Равнището на инфлация с годишно натрупване през март се е ускорило до 1,7% в Европейския съюз и 1,3% в Евророната спрямо 1,2% и 0,7% през февруари. Това отчете днес европейската статистическа агенция Евростат.

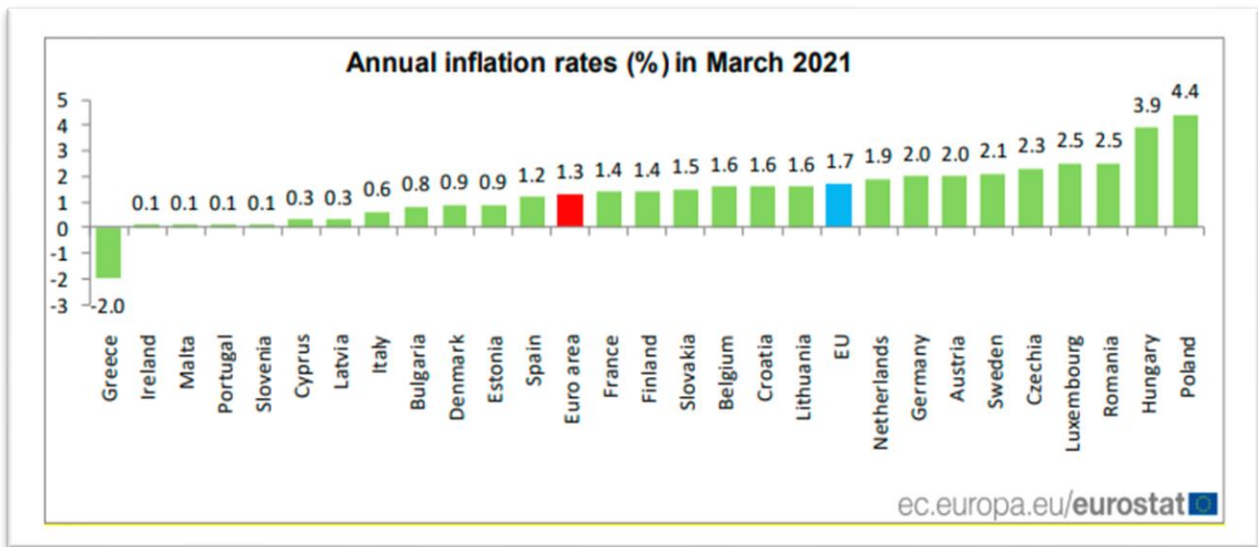
В България годишната инфлация през март е била 0,8% спрямо 0,2% през февруари.

За сравнение, през март 2020 г. инфлацията бе на ниво 1,2% в ЕС, 0,7% в Евророната и 2,4% в България.

Най-ниска мартенската инфлация е била в Гърция (минус 2%), Португалия, Малта, Ирландия и Словения (по 0,1%). Най-висока инфлация с годишно натрупване е била отчетена в Полша (4,4%), Унгария (3,9%), Румъния и Люксембург (по 2,5%). Спрямо февруари годишната инфлация се е понижила в три страни членки на ЕС, останала е стабилна в три и е нараснала в 21.

За инфлацията в Евророната са допринесли най-много: услугите (плюс 0,57 процентни пункта), енергията (плюс 0,43 пп), храните, алкохола и тютюневите изделия (плюс 0,24 пп), и неенергийните промишлени стоки (плюс 0,09 пп)

✓ Страните от ЕС могат да получат първи плащания по възстановителния план през юли

Ако всичко върви по план, страните от Европейския съюз ще могат да получат първите плащания по Плана за възстановяване и устойчивост през месец юли. Това заяви изпълнителният заместник-председател на Европейската комисия (ЕК) Валдис Домбровскис след видеоконференцията на министрите на икономиката и финансите, предаде [БНР](#). Той посочи, че с приближаването на първоначалния срок до 30 април, очаква официално да получи доста национални планове за възстановяване и устойчивост в ЕК.

„Ако решенията за ратифициране на собствените ресурси приключат през юни, Комисията може да направи съответните операции на капиталовите пазари и да осигури първите плащания през юли“, каза еврокомисар Домбровскис.

По думите му някои правителства на ЕС ще пропуснат да представят плановете си за възстановяване на Европейската комисия преди изтичането на крайния срок на 30 април, но вероятно ще го направят няколко седмици по-късно.

Домбровскис обясни, че забавянето при отделните правителства няма да доведе до забавяне на цялата 750-милиардната схема за подкрепа.

„За по-голямата част от държавите членки плановете са в много напреднала фаза и ще бъдат представени или до края на април, или може би след няколко седмици след края на април,“ каза той.

Сумата, която правителствата на ЕС могат да получат предварително тази година, преди да започнат някоя от инвестициите и реформите, е 13% от общия им дял.

Тъй като повечето държави членки ще искат предимно безвъзмездните средства от частта от финансирането, общата парична инжекция на ЕС за тази година вероятно ще бъде около 44-45 млрд. евро.

✓ Три държави предлагат да са домакин на среща Байдън-Путин

Канцлерът на Австрия Себастиан Курц е предложил своята страна да стане домакин на евентуалната среща между президентите на САЩ Джо Байдън и Русия Владимир Путин, предаде ДПА.

"Вече сме в контакт с руската и американската страна, ако наистина ще има такава среща", казва Курц в интервю за подкаста "Морнинг брифинг" на германския журналист Габор Щайнгарт. По думите на канцлера не бива неговата роля да с преувеличава, тъй като той не играе ролата на посредник. "Имаме традиционно добри контакти с Изтока. Ние сме неутрални и следователно може би сме желан събеседник за Русия", каза той.

Цюрихският "Тагес анцайгер" съобщи, позовавайки се на дипломатически източници, че Швейцария желае да приеме двамата президенти за тяхната възможна среща. Според изданието за това имало съответните заявки от Вашингтон и Москва, предаде БТА.

Външното министерство в Берн отказа да коментар от "съображение за поверителност", но заяви, че по правило Швейцария е щастлива да услужва, когато това е от полза, предаде ДПА.

По-рано Финландия изяви готовност да организира такава среща на върха. През 2018 г. в Хелзинки се срещнаха Доналд Тръмп и Владимир Путин.

✓ Пандемията е унищожила по-малко бизнеси в САЩ от очакваното

По-малко от 200 хил. фирми в САЩ са фалирали конкретно заради пандемията от COVID-19 през последната година, сочи проучване на Федералния резерв, цитирано то Ройтерс.

Този резултати контрастира силно на ранните прогнози, който предсказваха, че вируса ще опустоши американската икономика, както и на анкетите, които показват, че голяма част от собствените на малки бизнеси в САЩ продължават да имат опасения за оцеляването си.

В САЩ всяка година валират сред около 600 хил. предприятия, повечето от които са малки фирми, като според изчисленията на централната банка в периода март 2020 – февруари 2021 г. броят им е бил с около една четвърт или една трета по-голям (по-малко от 200 хил.).

Това включва 100 хил. „допълнителни фалита“ сред фирмите, които предлагат услуги, изискващи личен контакт, като например салони за красота, фризьорски салони и други козметични центрове – сектор, който Фед определя като най-тежко засегнатия от пандемията.

„Макар че са потенциално съкрушителни за собствениците и служителите на тези фирми, на фона на обществената дискуссия нашите резултати представляват оптимистична актуализация на възгледите за фалитите, свързани с пандемията“, пишат авторите на проучването.

Те отбелязват, че ресторантите, предлагащи за вкъщи, както и магазините за хранителни стоки, са регистрирали по-малко фалити от обичайното, което е допринесло за по-слабия от очакваното удар върху цялостната икономика.

✓ САЩ и Япония с обединен фронт срещу Китай

Президентът на САЩ Джо Байдън опита да представи единен фронт за противопоставяне на Китай заедно с японския премиер Йошихиде Суга, който е на посещение във Вашингтон, предаде Ройтерс. Това е първата среща лице в лице между новия американски държавен глава и друг световен лидер след встъпването на Байдън в длъжност през януари.

Срещата е част от опитите на Байдън да съживи съюзите на САЩ с партньорите на страната, след като те бяха отслабени по време на управлението на неговия предшественик - Доналд Тръмп.

Основна тема в дневния ред на срещата бе Китай. Двамата лидери адресираха редица геополитически въпроси, включително „важността на мира и стабилността на Тайванския проток“ на фона на засиления натиск от страна на Пекин върху Тайван.

„Днес министър-председателят Суга и аз потвърдихме желязната си ангажираност към американско-японския съюз и за нашата споделена сигурност“, каза Байдън по време на съвместна пресконференция в Розовата градина на Белия дом, определяйки разговора като „продуктивен“

„Поехме ангажимент да работим заедно за справяне с предизвикателствата, идващи от Китай, по отношение на Източнокитайско море, Южнокитайско море и Северна Корея, за да осигурим свободен и отворен Индо-Тихоокеански регион“, допълни той.

Японският премиер Суга заяви, че с Байдън са постигнали съгласие относно необходимостта от открити дискусии с Китай в контекста на действията на Пекин в Индо-Тихоокеански регион

Китайското посолство във Вашингтон излезе с остра позиция относно изказванията на двамата лидери, като заяви, че Пекин е против съвместни изявления по теми като Тайван, Хонконг и Синдзян, тъй като това са вътрешни работи на Китай.

„Коментарите излязоха извън обхвата на нормалното развитие на двустранни отношения и заплашват интересите на трети страни, както и мира и стабилността в Азиатско-тихоокеанския регион“, отбелязват от посолството.

Срещата между Байдън и Суга идва само няколко дни, след като изпрати 25 самолета, включително изстребители и бомбардировачи, в близост до Тайван, който Пекин смята за своя територия.

В друга забулена атака срещу Китай, Байдън заяви, че САЩ и Япония ще инвестират заедно в области като 5G, изкуствения интелект, квантовите компютри и вериги за доставки на чипове.

В общото изявление на лидерите се посочва, че САЩ са ангажирани да отделят 2,5 млрд. долара, а Япония - 2 млрд. долара, за засилване на дигиталната конкурентоспособност, включително в сферата на 5G и отвъд 5G мрежите.

„Япония и Съединените щати са дълбоко ангажирани с иновации и гледат към бъдещето. Това включва инвестиции и защита на технологии, които ще поддържат и засилват конкурентното ни предимство“, коментира Байдън.

Японският премиер също така заяви, че е казал пред американския президент Джо Байдън, че е ангажиран с това летните Олимпийски игри в Япония да се състоят, а по думите му Байдън е предложил подкрепата.

"Казах на президента за решимостта ми да реализирам Олимпиадата в Токио и Параолимпийските игри това лято като символ на глобално единство", каза Суга.

✓ Президентът на Южна Корея посочи нов министър-председател

Бившият вътрешен министър на Южна Корея ще заеме поста на министър-председател. Президентът Мун Дже-Ин номинира Ким Бу Кюм за наследник на Чунг Сай-Кюн, освен това посочи и новите си избраници за министри на земеделието, индустрията, риболова, труда, науката и технологиите, предаде „Ройтерс“.

Преструктурирането на кабинета се случва около седмица след съкрушителните загуби на водещата Демократическа партия на Мун на ключови кметски позиции на фона на политически скандали и гафове.

С изборите, разглеждани като лакмус за политическите промени преди вота за президент през март 2022 г., поражението на управляващата формация сигнализира за предизвикателства пред дневния ред на Мун. Неговият 5-годишен мандат изтича догодина.

Новият премиер, който е бил кмет на метрополиса Таегу, може да изиграе ключова роля в преодоляването на раздорите и управлението на коронавирусната криза, обяви шефът на кабинета на Мун, определяйки Ким за „реформатор“ и за „посветен на националното единство“.

✓ Израел и Гърция подписаха най-голямата си сделка в отбраната

Израел и Гърция подписаха най-голямата си двустранна сделка в областта на отбраната до момента, предава [БНР](#). Споразумението включва договор за 1 милиард 650 милиона долара, според който израелската компания „Елбит системс“ ще създаде и поддържа тренировъчен център за гръцките военновъздушни сили в продължение на 22 години, обяви израелското министерство на отбраната, цитирано от Ройтерс.

Тренировъчният център ще бъде по модела на израелската летателна академия и ще бъде оборудван с 10 учебни самолета М-346, произведени от италианската компания „Леонардо“.

„Елбит“ ще достави оборудване за обновяване на гръцките самолети Т-6, като осигури обучение, симулатори и логистична подкрепа за тях.

Съобщението последва срещата в Кипър в петък между външните министри на Обединените арабски емирства, Гърция, Кипър и Израел, които се договориха за задълбочат сътрудничеството между страните им.

✓ **Рекорд по фалити на петролни компании в Северна Америка**

Броят на изпадналите в несъстоятелност северноамерикански компании за производство на петрол е достигнал най-високото си ниво от първото тримесечие на 2016 г. насам. Това сочат данните на правната фирма Haynes and Boone, цитирани от Ройтерс.

Редица компании не са успели да се възстановят от срива на цените през 2020 г.

През първото тримесечие на 2021 г. в Северна Америка са фалирали 8 производители на петрол и газ. За сравнение, през първата половина на 2016 г. в несъстоятелност са изпаднали 18 компании, като тогава петролът поевтиня до нива от под 30 долара за барел. Цените на суровината се възстановиха в сравнение с рекордно ниските нива от миналата година, като в четвъртък един барел американски суров петрол се търгува за 63 долара.

Фалитите през първото тримесечие на тази година са основно на относително малки компании, които са натрупали неизплатени задължения от 1,8 млрд. долара. През миналата година компаниите, които подадоха заявление за невъзможност за покриване на задължения, имаха дълг на стойност 53 млрд. долара. – най-високият от 2016 г., когато неплатените задължения са били 56,8 млрд. долара.

✓ **Петролът поевтиня на фона на засилването на пандемията в развиващите се страни**

Цените на петрола се понижиха в ранната търговия в понеделник, след като нарастващия брой на заразените с коронавирус в Индия и други страни породиха опасения, че по-строгите ограничителни мерки ще засегнат икономическата активност, както и търсенето на суровини, предаде Ройтерс.

Към 8:40 часа българско време цената на сорта Brent спадна с 0,23 долара, или 0,34%, до 66,54 долара за барел, докато американският лек суров петрол WTI поевтиня с 0,15 долара, или 0,24%, до 62,98 долара.

„Напредъкът във ваксинацията на развитите пазари може да се види в нивата на пътния трафик, но нарастващия брой на случаите обърна възстановяването в развиващите се страни, като Индия и Бразилия“, коментират от ANZ Research.

Индия отчете рекордните 273 810 нови инфекции в понеделник, преминавайки прага от 15 млн. регистрирани случаи на заразни с COVID-19, което поставя страната на второ място в света след САЩ, където до момента са регистрирани 31 млн. инфекции. Броят на смъртните случаи в Индия нарасна с 1619 до 180 хиляди.

Междувременно японските компании изразяват опасения, че третата най-голяма икономика в света ще влезе в четвърта вълна на вируса, като много се подготвят за нов удар върху бизнеса, сочи проучване на Ройтерс. Япония има много по-малко регистрирани случаи на COVID-19 в сравнение с другите водещи икономики, но опасенията от нова вълна растат. По-бавното разпространение на ваксини в спрямо другите държави от G-7 и липсата на чувство за криза сред обществеността ще предизвика нова вълна от инфекции, предупреждават компаниите в анкетата.

✓ **Еврото се разменя за 1,1960 долара**

Курсът на евро днес остана над прага от 1,19 долара, информираха германски финансови издания.

В междубанковата търговия тази сутрин единната европейска валута се разменяше за 1,1960 долара.

Европейската централна банка определи в петък референтен курс на евро от 1,1986 долара.

✓ **Щетите върху Лондонското сити от Брекзит са по-тежки от очакваното**

Повече от 400 финансови компании във Великобритания са прехвърлили дейности, персонал и активи на обща стойност 1 трлн. паунда (1,4 трлн. долара) към центрове в Европейския съюз заради Брекзит. Това сочи проучване на мозъчния тръст New Financial, цитирано от Ройтерс.

„Смятаме, че този оценка всъщност подценява щетите, като с течение на времето цифрите ще нараснат. Ние сме едва в края на началото на Брекзит“, се казва в доклада.

До момента ЕС не е предложил на Великобритания директен достъп до пазара за финансови услуги на блока – спорна тема, която бе пренебрегната в търговската сделка между двете страни от януари.

„Този достъп е малко вероятно да се превърне в реалност в скоро време, така че може би е по-добре индустрията да поеме щетите от Брекзит и да се съсредоточи върху рекалибрирането на рамката във Великобритания, така че тя да бъде съобразена по-добре с уникалния характер на финансовата индустрия на Обединеното кралство“, се казва още в проучването.

Близо 7400 работни места са били изнесени от Великобритания или създадени в нови центрове в ЕС, отбелязват авторите на проучването. Банкери посочиха през Ройтерс, че прехвърлянето на някои служители е било отложено заради ограниченията върху пътуванията, наложени заради пандемията от коронавирус.

Отчетените 440 премествания са повече от очакваното и доста над прогнозата на New Financial от 2019 г. за 269 премествания. Сега мозъчният тръст смята, че реалният им брой е доста над 500.

Най-големият печеливш от разместванията след Брекзит се очертава Дъблин, където дейности, персонал и активи са прехвърлили 135 фирми. На второ място е Париж със 102 прехвърляния, като след него се нареждат Люксембург - 95, Франкфурт - 63 и Амстердам - 48.

„Преразпределението на дейност из ЕС върна часовника назад с около 20 години“, се отбелязва в проучването.

Банките са изнесли активи за над 900 млрд. паунда от Великобритания в ЕС. Застрахователи и компании за управление на активи са прехвърлили над 100 млрд. паунда, намалявайки данъчната база във Великобритания.

„Очакваме Франкфурт да бъде победителят от гледна точка на привлечени активи в дългосрочен план, а Париж ще бъде най-големият печеливш от гледна точка на работните места“, се казва в доклада.

Фактът, че през януари Амстердам изпревари Лондон като най-голям европейски център за търговия с акции, е най-видимият резултат от Брекзит върху финансовия сектор.

Лондонското Сити ще остане доминиращият финансов център в Европа в обозримо бъдеще, но влиянието му ще намалее. Това поставя в опасност излишъка на Великобритания по търговията с финансови услуги с ЕС, който достига 26 млрд. паунда годишно, допълва проучването.

✓ Вълна от оптимизъм на световните борси след силните икономически данни от Китай и САЩ

Европейските акции достигнаха нови рекордни нива в ранната търговия в петък, след като силните икономически данни от САЩ и Китай засилиха оптимизма около бързото възстановяване на световната икономика, докато добрите корпоративни резултати на Daimler подкрепиха автомобилния сектор, предаде Ройтерс.

Общият европейски индекс STOXX 600 се повиши с 2,96 пункта, или 0,67%, до 441,51 пункта. Немският показател DAX отчете ръст от 145,41 пункта, или 0,95%, до 15 400,74 пункта. Водещият индекс на Лондонската борса FTSE 100 напредна с 47 пункта, или 0,67%, до 7 030,5 пункта. Френският измерител CAC 40 се повиши с 37,19 пункта, или 0,6%, до 6 271,33 пункта.

Световните борси са близо до най-високите си нива, след като икономическото възстановяване на Китай се ускори рязко през първото тримесечие, докато продажбите на дребно в САЩ достигнаха най-високото си ниво от 10 месеца през март. Акциите на германския производител на автомобили и камиони Daimler скочиха с 3,08%, след като силното търсене в Китай помогна на компанията да запише по-добра от очакваното печалба за тримесечието. Концерната отчете печалба преди данъчно облагане от 5,75 млрд. евро. Очакванията на анализаторите бяха за печалба от 4,96 млрд. евро. Резултатът подкрепи целият европейски автомобилен сектор, като индексът SXAP се повиши с 2,20%. За този резултат допринесе и информацията, че регистрациите на нови коли в Европейския съюз са нараснали с 87,3% през март в сравнение със същия месец на предходната година.

Акциите на френският козметичен гигант L'Oréal поевтиняха с 2,06% на фона на разочароващите резултати на отдела за потребителски продукти на компанията, макар че фирмата регистрира добри резултати като цяло.

Макар че бенчмарка STOXX 600 е на път да регистрира седми пореден седмичен ръст, движението на борсите през тази седмица са ограничени.

„Голяма част от добрите новини вече са взети предвид от пазара. Пазарите на акции вероятно ще продължат да вървят нагоре, но те определено трябва да се консолидират“, коментира Рупърт Томпсън, главен инвестиционен директор в Kingswood. „

Анализаторите очакват печалбата на компаниите STOXX 600 да скочи с повече от 55% през първото тримесечие на 2021 г., след като през същия период на миналата година бе регистриран спад от близо 40%, показват данните на Refinitiv IBES.

Междувременно, анкета на Ройтерс сред икономисти установи, че очакванията са икономиката на Евронзоната да се възстанови с много по-ниско темпо през това тримесечие, отколкото предвиждаха прогнозите преди месец, като това се дължи в голяма степен на по-бавното разпространение на ваксини. Според прочуването блокът ще излезе от двойната рецесия и ще нарасне с 1,5% през това тримесечие. Предходната прогноза бе за ръст от 2,1%.

Нов рекорд за Dow и S&P 500

Основните индекси на Нюйоркската фондова борса регистрираха повишения в четвъртък, след като силните корпоративни отчети и добрите икономически данни обнадежиха инвеститорите, предаде Си Ен Би Си.

Промишленият индекс Dow Jones напредна с 305,1 пункта, или 0,9%, до 34 035,99 пункта, завършвайки сесията над прага от 34 хил. пункта за първи път в историята. Широкообхватният измерител Standard & Poor's 500 отчете ръст от 45,76 пункта, или 1,11%, до рекорден връх от 4 170,42 пункта. Индексът на високотехнологичните дружества Nasdaq се повиши със 180,92 пункта, или 1,31%, до 14 038,76 пункта.

Акциите на технологиите се възстановиха, след като доходността по облигациите спадна. Акциите на компаниите от групата FAANG - Facebook, Amazon, Apple, Netflix и Alphabet, поскъпнаха съответно с 1,65%, 1,38%, 1,87%, 1,70% и 1,93%.

Доходността по 10-годишните американски държани ценни книжа падна с 8 базисни пункта до ниво от под 1,56%.

Междувременно министерството на търговията съобщи, че продажбите на дребно в САЩ са нараснали с 9,8% през март спрямо 2,7% през февруари, подкрепени от мерките за стимулиране на икономиката. Анализаторите, анкетирани от Dow, очакваха ръст от 6,1%.

В същото време стана ясно, че броят на подадените за първи път заявления за помощ при безработица е достигнал 576 хил. през седмицата, завършила на 10 април, съобщи Министерството на труда. Това е най-ниското ниво от март 2020 г. и е под прогнозата на икономистите от 710 хил. заявления.

„Макар че 34 000 сам по себе си е просто един праг, това е голям подвиг, имайки предвид мястото, на което се намираше индекса по това време през миналата година“, коментира Райън Детрик от LPL Financial. „Скоростта и устойчивостта на икономическото възстановяване са невиджани досега, като това оправдава рекордно високите нива на акциите“, добави той.

Цената на книгата на UnitedHealth скочиха с 3,83%, след като финансовия отчет на компанията надмина прогнозите на Уолстрийт. Здравният застраховател повиши прогнозите си за печалба цялата 2021 г.

Акциите на Pepsi поскъпнаха с 0,14%, след като компанията събщи, че продажбите и през последното тримесечие са нараснали със 7%.

Цената на книгата на Citigroup падна с 0,51%, въпреки че банката представи по-добри от очакваното резултати за първото тримесечие на фона на силното представяне на отдела за инвестиционно банкиране и по-голямото от очакваното освобождаване на резервите за загуби по заеми.

Акциите на Bank of America поевтиняха с 2,86%, въпреки че компанията надмина значително прогнозите на Уолстрийт. Банката отчете печалба от 8,1 млрд. долара, или 0,86 долара за акция, докато очакванията на анализаторите, анкетирани от Refinitiv, бяха за 66 долара за акция. Bank of America отчете приходи от 22,9 млрд. долара при очаквания за 22,1 млрд.

Ръст в Азиатско-тихоокеанския регион

Азиатските борсови индекси записаха повишения в петък на фона на данните за китайската икономика.

Националното статистическо бюро на Китай събщи, че брутният вътрешен продукт на страната е нараснал с 18,3% през първото тримесечие на 2021 г. спрямо същия период на предходната. ова е най-силният растеж от поне 1992 г., когато започна обявяването на официални тримесечни данни.

Същевременно продажбите на дребно са се увеличили с 34,2%, а промишленото производство нарасна с 14,1%. Инвестициите в дълготрайни активи са се увеличили на годишна база с 25,6%.

На този фон континенталният китайски бенчмарк Shanghai Composite отчете ръст от 27,63 пункта, или 0,81%, до 3 426,62 пункта, докато по-малкият показател Shenzhen Composite напредна с 13,67 пункта, или 0,62%, до 2 220,22 пункта. Хонконгският измерител Hang Seng се повиши със 176,57 пункта, или 0,61%, до 28 969,71 пункта.

Водещият индекс на Токийската фондова борса Nikkei 225 се повиши с 40,68 пункта, или 0,14%, до 29 683,37 пункта.

Южнокорейският показател Kospi добави 4,29 пункта към стойността си, или 0,13%, достигайки ниво от 3 198,62 пункта.

В Австралия индексът ASX200 регистрира ръст от 4,9 пункта, или 0,07%, до 7 063,5 пункта.

У нас

Индексите на Българската фондова борса (БФБ) записаха предимно повишения в ранната търговия. Основният бенчмарк SOFIX отчете ръст от 0,65 пункта, или 0,13%, до 514,95 пункта. BGBX40 се понижи с 0,04 пункта, или 0,03%, до 116,53 пункта. BGTR30 напредна с 0,64 пункта, или 0,11%, до 561,48 пункта. BGREIT се повиши с 0,05 пункта, или 0,03%, до 144,48 пункта.

[Клуб "Z"](#)

✓ Ананиев: Фискалният резерв към 31 март е 7 млрд и 900 млн. лв.

Финансовият министър в оставка призна, че дефицитът по държавния бюджет за първото тримесечие е 644 млн. лева

Фискалният резерв към 31 март тази година възлиза на 7 млрд. и 900 млн. лева, посочи в неделя министърът на финансите в оставка Кирил Ананиев на пресконференция в централата на ГЕРБ, съобщава БТА.

Ананиев добави, че в началото на следващата седмица фискалният резерв ще надхвърли 8 млрд. лева.

"Ние имаме два пъти по-голям фискален резерв от минимално изискуемия фискален резерв по закон", обяви той.

Министърът в оставка уточни, че през първите дни на всеки един месец се извършват предимно разходи. Декларирането и изплащането на данъците започва от средата на месеца и тогава "картината се променя съществено". Той увери, над 8 млрд. лева фискален резерв ще има страната след няколко дена - още във вторник или сряда. Ананиев припомни че към 31 март през 2014 г., когато е управлявало правителството на Пламен Орешарски, без да има пандемия и извънредни разходи, фискалният резерв е бил 5 млрд. и 100 млн. лева.

От началото на годината до този момент правителството е изплатило за социално-икономически мерки 1 345 100 лева, добави Ананиев. От началото на пандемия, считано от март мината година до този момент, правителство е изплатило 5 100 000 лева за социално-икономически мерки. "Аз мисля, че тези цифри говорят добре затова, че правителството правилно управлява финансите на държавата", коментира още Кирил Ананиев".

Финансовият министър в оставка призна, че дефицитът по държавния бюджет за първото тримесечие е 644 млн. лева. Според него обаче не може да се сравнява първото тримесечие на 2021 година с първото тримесечие на 2020 г. по обективни причини. Първата основна причина са социално-икономически мерки, които са приети и извършени по време на пандемията. Другата причина е политиката по доходите и в социалната сфера, които също дават отражение. Независимо от това обаче в края на месеца държавата ще се върне отново на балансиран бюджет.

Със Закона за държавния бюджет е предвиден дефицит в размер на 4 900 000 лева. Освен това със закона за бюджета е предвидено държавата да емитира дълг в размер до 4 500 000 лв. До този момент кабинетът е изтеглил само 800 млн. лева, посочи още Кирил Ананиев.

✓ "Файненшъл таймс": ЕС е по-стабилен от САЩ и Великобритания

Критиците на съюза грешат, той е доста устойчива организация

Всеки път, когато криза удари Европа - независимо дали е дългова, бежанска или пандемична – гибелните пророци прогнозираят най-лошото за ЕС. В разгара на дълговата криза мнозина предполагаха, че единната европейска валута няма да оцелее. Бях сред онези, които смятаха, че кризата с бежанците от 2015 г. може да направи Брюксел ирелевантен, пише Гидиън Ракмън за Financial Times, цитират от [Investor.bg](#)

Британската про-Брекзит преса продължава да прогнозира колапса на ЕС на почти седмична база. Covid-19 предизвика нов взрив на песимизъм. Американският икономист Пол Кругман наскоро направи преглед на справянето на ЕС с коронавируса и заключи: "Европейският проект е загазилен сериозно".

Няма съмнение, че справянето на ЕС с Covid-19 е лошо. Но това не би трябвало да доведе до мелодраматично отчаяние относно бъдещето на съюза. Европейският проект съществува от около 70 години, от създаването на Европейската общност за въглища и стомана през 1951 г. През това време той е преживял много кризи и самонанесени рани, като междуременно се е учетворил като размер. Може би е време да признаем, че това е доста устойчива организация.

Всъщност, ако търсите политически съюзи, които са "загазили" или са заплашени от разпадане, САЩ и Великобритания в момента са по-правдоподобни кандидати от ЕС. Америка неотдавна видя Конгреса си шурмуван от разгневена тълпа, а една от двете ѝ основни политически партии отстъпи от демократичните принципи. Обединеното кралство се бори да се справи с подновеното насилие в Северна Ирландия и да предотврати втори референдум за независимост в Шотландия, който може да лиши кралството от една трета от територията му. В сравнение с това проблемите на ЕС изглеждат относително леки.

Скептицизмът относно дългосрочното бъдеще на ЕС обаче продължава да съществува. Той може да произтича отчасти от уникалния характер на съюза. Това е международна организация с много от характеристиките на държава, включително валута, парламент, върховен съд и централна банка. Тази хибридна природа на ЕС кара външни лица, свикнали да боравят с национални държави, да разглеждат съюза като неестествен или дори деформиран и следователно очевиден кандидат за ранна смърт, както човек, роден с органи на неправилни места.

В действителност заплахата от екзистенциална криза, разрушаваща ЕС, намалява. След гласуването на Обединеното кралство за Брекзит през 2016 г. имаше риск други европейски държави също да напуснат ЕС. Във Франция крайнодясната лидерка Марин льо Пен водеше кампания за Фрекзит, докато в Италия лидерът на дясната партия Северна лига Матео Салвини пропагандираше идеята страната му да изостави еврото.

Но европейските националисти сега промениха тона. Докато се подготвя за президентските избори във Франция през следващата година, Льо Пен се отказа от говоренето за напускане на ЕС и обеща да запази еврото. Новата ѝ политика е за оставане в ЕС и водене отвътре на кампания за "Европа на нациите". Салвини пък в момента подкрепя технократското и проевропейско правителство, водено от Марио Драги, бивш президент на Европейската централна банка.

Льо Пен и Салвини не се превърнаха изведнъж в емоционални еврофили. Но те виждат социологическите проучвания. Във Франция те показват, че хората, които подкрепят оставането в ЕС са голямо мнозинство. В началото на коронавирусната криза в Италия имаше проучвания, според които над 40% от италианците искат да напуснат ЕС. Но оттогава насам съюзът разгърна многомилиарден пандемичен фонд за възстановяване, голяма част от него предназначен за Италия. Изглежда Салвини е решил, че призивите за напускане на ЕС или еврото не са това, което избирателите искат да чуят в момента.

Унгарският министър-председател Виктор Орбан, който обича да се подиграва с Брюксел и да громи либерализма, е в подобна позиция. Той знае, че страната му се възползва много сериозно от фондовете на ЕС и от достъпа до единния пазар. Колкото и да се влошат отношенията с Брюксел, Орбан няма да излезе от ЕС. Той може да е циничен, но не е глупав.

Процесът на нагаждане е двупосочен. ЕС се чувства много некомфортно по отношение на развитията в Унгария и Полша, като изправи двете страни пред съда заради неспазване върховенството на закона. Но е малко вероятно да изгони някоя от двете държави от клуба. Победа за Марин льо Пен през 2022 г., която е възможна, също би била дълбок шок за върхушката в Брюксел. Но ако Frexit е извън картите, ЕС вероятно би понесъл удара, ако тя спечели.

С течение на времето европейският проект може да става все по-сигурен. Анкетите сочат, че младите хора са по-проевропейски настроени от по-възрастните гласоподаватели. Променящата се международна среда също засилва доводите за ЕС. Тъй като Китай и Русия изглеждат по-заплашително, а САЩ - по-малко надеждни, аргументите европейците да се държат заедно са все по-убедителни.

Нищо от това не означава, че ЕС може да бъде спокоен за бъдещето си, точно както Китай, САЩ или Великобритания не могат да приемат, че политическата им стабилност е гарантирана. Но е грешка да се вярва, че уникалните и често объркващи политически структури на ЕС го правят особено податлив на колапс. В действителност ЕС представлява внимателен и променящ се баланс между национална и наднационална власт, и между технокрация и демокрация. Това е източник на стабилност и сила, а не на слабост или крехкост.

✓ "Най-сериозната конфронтация между Чехия и Русия след 1989 г." Каква е причината?

Прага подозира руско участие в експлозията в склад за боеприпаси през 2014 г. В историята се появяват и двамата руски агенти от отравянето на Скрипал, предполага се и връзка със случая "Гебрев"

Най-сериозната конфронтация на Чехия с Русия от края на комунистическата епоха през 1989 г. Така Ройтерс определи разгорелия се скандал между Прага и Москва, в който има шпионска връзка. Тя отвежда към двама руски агенти, за които се предполага, че са свързани с отравянето на Сергей Скрипал и дъщеря му Юлия. Чехия подозира, че Русия има общо с експлозия в склад за боеприпаси през 2014 г., при която загинаха двама души. Вчера Прага изгони 18 служители в руското посолство.

Тя съобщи и че информира съюзниците си в НАТО и Европейския съюз "за предполагаемата замесеност на Русия в експлозията в склада за боеприпаси". Въпросът ще бъде поставен и на срещата на външните министри от ЕС в понеделник, съобщи днес в твитър изпълняващият длъжността външен министър Ян Хамачек, цитиран от Ройтерс информира БТА. От Европейската комисия потвърдиха, че случаят ще бъде тема на видеоконферентната среща на първите дипломати утре.

Москва: Обвиненията са абсурдни. Чехия иска да се хареса на САЩ

Москва обяви в неделя за абсурдни обвиненията и предупреди, че ще има отведен отговор на експулсацията.

"Ще предприемем реципрочни мерки, които ще принудят авторите на провокацията напълно да осъзнаят отговорността си за разрушаването на нормалните отношения между двете страни", се казва в официално изявление на руската страна, съобщава Ройтерс.

"Това враждебно действие е продължение на серия от антируски действия, които Чехия предприе през последните години. Не е трудно да се види американската следа тук", се казва още там, а Прага е обвинена, че се опитва да се хареса на САЩ.

Появиха се имената на агентите от отравянето на Скрипал

Чешката полиция вече съобщи, че издирва двама души за сериозна престъпна дейност. Те имат руски паспорти с имената на Александър Петров и Руслан Боширов. Смята се, че мъжете са били в страната в дните преди експлозията в склада за муниции. Медиите в Чехия припомниха, че в склад номер 16 в село Врбетице на 16 октомври 2014 г. избухват 50 тона амуниции. На 3 декември 2014 г. има нов взрив, но в склад номер 12 - на 13 тона. Загиват двама души. Те са служители на остравската фирма "Имекс груп", която е наела дългосрочно складовете от държавна фирма към военното министерство на Чехия. Амунициите са били предназначени за Украйна, в която по това време има сражения между армията и проруски сепаратисти, е една от версиите в чешките медии.

Петров и Боширов бяха имената, използвани от двама офицери от руското разузнаване, които британската прокуратура обвини в опит за отравяне на бившия руски шпионин Сергей Скрипал и дъщеря му Юлия с новичок в Солсбъри през 2018 г. Москва отрече многократно да има нещо общо със случая.

ТАСС цитира публикация в пражкия вестник "Лидове новини", според която чешките спецслужби смятат, че издирваните руски граждани и агенти на ГРУ Александър Петров и Руслан Боширов са пребивавали на 15 октомври 2014 г. в склада за муниции, а на следващия ден там е станала експлозията. Присъствието им се потвърждавало от кадри на камерите за видеонаблюдение.

Връзката с Гебрев

Според чешкото издание "Респект", цитирано от "Свободна Европа", организатор на сделката за Украйна е българският оръжеен търговец Емилиян Гебрев.

"Имаме обосновано предположение за участието на офицери от руското военно разузнаване ГРУ, отряд 29155, във взривяване на склада", каза в събота чешкият премиер Андрей Бабиш.

Няколко международни разследвания проследиха връзки между този отряд и опитите за убийство на Емилиян Гебрев, както и на Скрипал. Отравянето на Гебрев е от пролетта на 2015 г.

Международните реакции

Американското посолство в Прага заяви вчера в твитър, че Вашингтон стои непоколебимо зад съюзника си Чехия. Пълна подкрепа за Чехия дойде в неделя и от британския външен министър Доминик Рааб.

Напрежението между Русия и Чехия се случва на фона на изострените отношения между Москва и Киев.

Ройтерс припомня, че правителството в Прага се готви да обяви търг за милиони евро за строежа на нова АЕЦ, а службите в страната са поискали "Росатом" да бъде изключена от подаването на оферти. Президентът Милош Земан и други високопоставени политици обаче смятат, че Русия трябва да участва в процедурата, но след сегашният скандал шансовете това да се случи намаляват чувствително, отбелязва агенцията.

✓ Отговорът на Москва: гони 20 чешки дипломати

По-рано Русия предупреди, че ще има реципрочни мерки

Русия гони 20 чешки дипломати, които трябва да напуснат страната до 19 април. Това предаде Ройтерс, позовавайки се на "Риа Новости".

"Сега бяхме информирани", каза чешкият посланик в Москва Витезслав Пивонка на излизане от сградата на министерството на външните работи на Русия в неделя вечер, предаде ТАСС, информира БТА.

В събота Прага обяви, че гони 18 служители на руското посолство. Дипломатическата мярка дойде след откриване на връзка на руски агенти, подозирани и в съпричастност с отравянето на Сергей Скрипал, с взривяване на чешки складове с амуниции през 2014 г.

По-късно Москва обяви, че ще има ответни действия и обвини Чехия в опити да се хареса на САЩ.

✓ Великобритания изпраща два бойни кораба в Черно море през май

Това твърди "Сънди таймс" като се позовава на високопоставени източници от ВМС на страната

Британски бойни кораби ще отплават към Черно море през май. Това ще стане на фона на нарастващо напрежение между Украйна и Русия, съобщи "Сънди таймс" като се позова на високопоставени източници от военноморските си сили на Обединеното кралство.

Тези действия са с цел демонстриране на солидарност с Киев и със съюзниците на НАТО, пише вестникът, цитиран от Ройтерс.

Ставало дума за ескадронен миноносец и фрегата. Двата съда ще преминат от Средиземно море през Босфора в Черно море.

Напрежението между Русия и Украйна расте като Москва струпва войски по границата, а в езточните части на Украйна продължават ожесточените сблъсъци между армията и проруските сепаратисти.

Говорител на британското министерство на отбраната коментира пред "Сънди таймс", че правителството в Лондон наблюдава ситуацията и продължава да призовава Русия към деескалация на напрежението.

15 бойни кораба на Каспийската флотилия преминаха под Кримския мост през Керченския проток и навлязоха в Черно море, съобщи обаче в събота пресслужбата на Черноморския флот на Русия.

✓ Русия иска да стане световен лидер в износа на водород

Страната се цели в 25-процентов световен пазарен дял в тази търговия

Русия възнамерява да навлезе на световния пазар като един от световните лидери в производството и износа на водород, предаде ТАСС. В бъдеще тя може да играе една от ключовите роли за постигане на въглероден неутралитет и това ще бъде един от стимулите за развитието на икономиката на страната, пише вицепремиерът Александър Новак в статията си в списание „Енергийна политика“, цитиран от държавната информационна агенция.

"Русия възнамерява да стане един от световните лидери в производството и износа на водород. Това ще има мултиплициращ ефект върху развитието на свързани индустрии и ще допринесе за постигането на глобалната цел за нисковъглеродно развитие на световната икономика" пише Новак.

Той посочва, че в електроенергийната индустрия водородът може да се използва като въглеродно-неутрално гориво както за централизирано, така и за разпределено производство, да действа като средство за съхранение на енергия и да служи като вторичен енергиен носител, който съхранява енергия, която се произвежда в съоръжения за възобновяема енергия.

В допълнение, използването на водород, смесен с метан или в чист вид, в газоснабдителната система се счита за насока за декарбонизация на децентрализираното топлоснабдяване и жилищно-комуналните услуги. Водородът може да се използва в различни видове транспорт - автомобили, складов транспорт, влакове, въздушен транспорт, кораби - както в горивни клетки, така и в двигатели с вътрешно горене, пише Новак.

Освен това водородът може потенциално да се използва за снабдяване с енергия на потребители в енергийно изолирани райони и територии със специални екологични изисквания, например в Арктика, отбелязва руският вицепремиер.

Новак подчерта, че макар използването на водород да е минимално, редица страни като Япония и Германия се интересуват активно от доставките на водород. "За сравнение, по-малко от 0,01 милиона тона годишно се консумират като енергиен носител в такива перспективни области като транспорт и енергия", пише той.

Обхватът на прогнозите за глобалното търсене на водород до 2050 г. варира от няколко десетки до почти 700 милиона тона годишно, посочва Новак. ТАСС цитира заместник-министъра на енергетиката на Русия Павел Сорокин, че страната планира интензивно да увеличи износа на водород и до 2030 г. да заеме 20-25% от световния пазар в тази търговия.

Труд

✓ Икономистът Румен Гълъбинов пред „Труд“: Планът за възстановяване и устойчивост се политизира излишно

Възможни са три сценария за обсъждане, приемане и прилагане на новия европейски механизъм

Националният план за възстановяване и устойчивост стана повод за остри сблъсъци в новия парламент и извън него през последните дни. Какво всъщност предвижда този документ, който трябва да бъде внесен в Брюксел до 30 април. Какви трябва да са българските приоритети, за да извлечем максимална изгода от предлаганото европейско финансиране по този нов антикризисен механизъм. Известният икономист и финансист Румен Гълъбинов дава отговор на тези и на други въпроси специално за читателите на в. „Труд“.

- Г-н Гълъбинов, през последните няколко дни Националният план за възстановяване и устойчивост стана повод за остри реплики и сблъсъци в току-що формирания нов 45-и български парламент. Защо се стигна до тази ситуация?

- Струва ми се, че през последните дни въпросът се политизира прекалено. А трябва да се вникне в същността на предложения документ и доколко той ще ни помогне, ако бъде приет, за по-бързо излизане от кризата с COVID-19 и за съживяване на икономиката. Важно е да се разбере, че Планът за възстановяване и устойчивост е продължение на евроинтеграцията на България за излизане от кризата. С общо 1,8 трилиона евро ще бъде подпомогнато възстановяването на европейските страни след COVID-19, като по плана за възстановяване и устойчивост Next Generation EU за 750 млрд. евро, България може да получи безвъзмездно над 12 милиарда лева (6,2 млрд. евро). Тези средства ще подпомагат държавата ни за справяне с икономическите и социалните последици на пандемията от COVID-19, като същевременно икономиката ни ще осъществи екологичния и цифровия преход, за да стане по-устойчива и издръжлива. Това е възможност да се направят важни реформи и инвестиции, с които в следващите години да се постигне реално възстановяване и догонващо развитие на страната ни. На практика, планът е начин за създаване на условия за ускорен икономически растеж, разкриване на нови работни места и дигитална трансформация на икономиката.

- Какво всъщност се изисква от нашата страна?

- Приоритетите на плана го правят важен стратегически документ за държавата ни в средносрочен и в дългосрочен аспект. За да получим подкрепа от механизма за възстановяване и устойчивост, от България се изисква да изготви съгласуван пакет от реформи и инвестиционни проекти, обхващащ шест области на политиката от европейско значение: екологичния преход; цифровата трансформация; интелигентния, устойчив и приобщаващ растеж и работните места; социалното и териториалното сближаване; здравето и устойчивостта; политиките за следващото поколение, деца и младежи, включително образование и умения.

- Обявяват се срокове за внасяне на документа в ЕК до края на април - по-точно до 30 април. Чуха се и гласове отпреди седмица, че планът за използване на грантове и заеми от ЕС в размер на 12 млрд. лв. трябва да бъде внесен от следващото правителство - редовно или служебно. Но в неделя премиерът в оставка Бойко Борисов обяви, че ще отиде в парламента на 21 април и ще представи Плана. Вашият коментар?

- България трябва по правило до 30 април 2021 г. да представи своя план за възстановяване и устойчивост с програми за реформи и инвестиции до 2026 г. Ако планът ни бъде одобрен през 2021 г., тогава ще можем да получим предварително финансиране в размер до 13% от безвъзмездните средства и заемите. Това са около 700 млн. евро, които едва ли ще са

голям фактор за справяне с кризата. Трябва да се знае също, че останалата част от средствата ще се изплаща в зависимост от постигането на договорените междинни и крайни цели.

- Как ще става финансирането на Плана?

- Европейската комисия ще дава пари, от които 1/3 ще са директни заеми към правителствата, а 2/3 ще са грантове, т. е. безвъзмездни средства. Но ЕК ще вземе всичките тези 44-45 милиарда за тази година на заем! От които всяко правителство ще връща директно (като вноски по кредит) 1/3 от получените пари, а останалите 2/3 пак ще се връщат, но не като вноски по кредит, а чрез увеличени вноски на всяка страна в бюджета на ЕК. Затова и ЕК иска гаранции от парламентите на всички държави, а относно вноските - когато „лидерите“ се споразумяваха за този План, те се договориха, че ще има увеличение на регулярните вноски. Т. е. всичко е заем - директен или не, а ЕК е само посредник, който ще го договори и преразпредели между страните от ЕС.

- В този план са записани основните приоритети - за какво ще се харчат парите. Възможно ли е тези приоритети да претърпят някакви корекции?

- Основните изисквания към плана се отнасят до екологичните и цифровите цели на ЕС, като се препоръчва с приоритет да се ползват инвестиционни проекти с висока проектна готовност, за да се създават нови работни места и да се укрепват икономическата и социална устойчивост на икономиката, както и териториалното сближаване. Ефективният принос за екологичния и цифровия преход са предварително много важни условия за положителна оценка на плана ни. Най-малко 37% от отпуснатите по плана средства трябва да подкрепят екологичния преход, а най-малко 20% - цифровата трансформация. Освен това всички мерки, включени в плана ни, следва да са съобразени с принципа за ненанасяне на значителни вреди, за да се защитят целите на ЕС в областта на околната среда.

- Какви други изисквания са поставени пред страната ни, извън чисто икономическите?

- Важно е да се отбележи, че България ще трябва също така да гарантира, че в страната ни са въведени подходящи системи за контрол за предотвратяване, разкриване и отстраняване на корупцията, измамите и конфликтите на интереси.

- Какви сценарии са възможни оттук-нататък? И има ли риск, ако не се спази срока, да загубим пари? Доколкото ми е известно има и други държави-членки, които също още не са готови.

- Към момента има вероятност изпращането на плана ни в Брюксел малко да се забави, което обаче не би следвало да се превърща в проблем, стига да съумеем правилно да го коригираме и допълним. Трябва да се възползваме максимално, защото това е безпрецедентна възможност да подкрепим възстановяването си от кризата и да предприемем екологичен и цифров преход на икономиката по приобщаващ начин. Време е да положим всички усилия и да се съсредоточим върху изготвянето и представянето на амбициозен национален план за възстановяване и устойчивост, за да започне да тече паричният поток към страната ни още през тази година.

- Каква трябва да е основната ни цел?

- Като основна цел на плана ни трябва да е конкретно икономическото и социално възстановяване от кризата, породена от пандемията. В дългосрочен план България е необходимо да постигне конвергенция на икономиката и доходите до средноевропейските и да постигнем зелена и цифрова трансформация, в контекста на амбициозните цели на Зелената сделка. Очевидно е, че с този план се поставят цели със значително финансово обезпечение, затова е важно той да отговоря на вижданията на обществото за начина, по който трябва да бъдат адресирани структурни проблеми в страната ни. Чрез плана можем да реализираме зелена и дигитална трансформация у нас, така че да създадем една модерна и конкурентоспособна икономика с грижа за здравето на хората и природата.

- По сегашния вариант на Плана са работили над 200 души - експерти и специалисти от различни области. Това дали е достатъчно?

- България има потенциал да бъде лидер, а не вечно изоставаща от останалите държави в ЕС, затова приоритетно трябва да инвестираме в екологична, иновативна и устойчива икономика. Благодарение на плана България няма да продължава да бъде страната с най-високи нива на въглеродна интензивност на икономиката и на енергийна бедност. Вземането предвид на мненията на експертите от всички заинтересовани страни е необходимия баланс за успех. Включването на широк кръг от заинтересовани страни в консултациите сега ще е определящо за изготвяне на отговарящ на обществен интерес финален вариант на плана.

- Получава се някаква абсурдна ситуация - партиите, които не са участвали в предишното управляващо мнозинство, критикуват плана, а правителството (в оставка) им отговаря, че няма как да харесват нещо, защото не са го видели и прочели...

- Последната версия, която е известна, е от 16 април. В тази версия има три варианта. Единият е след обсъждане Планът да се приеме във вида, в който е. Вторият вариант е евентуално да се предизвика пак обществено обсъждане и да се нанесат промени, корекции в рамките, примерно, на следващите две седмици. Третият вариант, за съжаление като най-неблагоприятен, е да се пренапише изцяло и наново този План. Но това със сигурност ще отнеме доста повече време - минимум още един месец. Това ще удължи срока за представянето му, удължава се хипотетично и срокът за разглеждането и одобрението му. А ние се надяваме от втората половина на годината, от третото тримесечие, да можем да получим одобрение и да разчитаме на първите траншовете. При третия вариант това означава, че реално ще можем да разчитаме на финансиране чак от четвъртото тримесечие. Не знам какво ще бъде решението на политическите фактори, като за предпочитане е експертите да имат повече думата и това обсъждане да бъде техническо и експертно, отколкото изцяло политическо.

- Според анализ на Института за пазарна икономика консенсусът около преработването и одобряването на плана за възстановяване ще се превърне и в тест за възможността за ново управление. Заедно с това, неизбежното „бързване“ с преработката на плана може да се превърне в катализатор за незабавен порив за структурни реформи още в първия месец на едно ново управление. Вашият коментар?

- Да, възможно е това да е един пробен камък. Тъй като постигането на съгласие по този План ще покаже дали имаме и една приемственост от гледна точка на запазване на нашия национален интерес. А той е да се възползваме от тази уникална възможност, която ни се предоставя, за да можем да използваме европейските средства в процеса на възстановяване - икономическият растеж да започне поне от средата на тази година и да минем на положителна територия като ръст на БВП.

- В националния план са заложили цели като „позеленяване“ на икономиката, дигитализация, саниране на сгради и т. н. Но под позеленяване на икономиката се разбира и постепенният отказ от въглищните централи у нас. Как трябва да отстояваме националните си интереси в тази област?

- Това представлява един баланс на нашите енергийни мощности във времето - трябва да се случи в следващите години - 2026-а и 2030 г. Важно е да се отчете възможността ни като държава да осигурим този преход. България има интерес от „Зелената сделка“ особено в енергетиката. Има осигурено финансиране по програмите на ЕС за периода 2021-2027 г. Ще получим допълнително средства за „зеления“ преход. Съчетано с дигитализацията на икономиката - тези две неща вървят заедно - това би могло да донесе удовлетворяващ резултат за нас. За да запазим в енергийния си микс възможността за плавно преминаване към едно такова „позеленяване“ на енергетиката и да избегнем евентуални шокове, които биха дошли от недобро планиране.

- В условията на ново управление и нов парламент, възможна ли е според вас ревизия на основни досегашни приоритети - например членство в Банковия съюз, в т. нар. чакалня за еврозоната и др.

- Приоритетите на България винаги са били свързани с членството ни в НАТО и в Европейския съюз. Като естествено продължение на евроинтеграцията се явява както Плана за възстановяване и устойчивост, така и постепенното ни присъединяване към еврозоната, за да станем пълноправен член. И с хоризонт 2024 г. да се разплащаме с евробанкноти и евроцентове в България. В този смисъл едва ли е нужно, едва ли трябва да има някаква промяна в тези приоритети. А членството ни в еврозоната минава през Банковия съюз и се осъществява по новите правила на еврогрупата. Тъй че посоката е ясна и не би следвало да има някакви резки завои.

Нашият гост:

Румен Гълъбинов е бивш председател на Агенцията за застрахователен надзор и зам.- председател на Комисията за финансов надзор, ръководещ Управление „Застрахователен надзор“. Завършил е УНСС като магистър по икономика, притежава следдипломни квалификации от Университета на Джорджтаун, Вашингтон, САЩ (Банков риск мениджмънт), Университет Сейнт Джон, Колеж по застрахователен и риск мениджмънт, Ню Йорк, Университета Екситър, Англия (Банки и финанси). Има професионални квалификации по застрахователен и риск мениджмънт и пазари на ценни книжа от Германия и Англия. Бил е в Управителните съвети на международни банки и застрахователни компании.

Дневник

✓ Националният план за възстановяване и устойчивост: какво следва

Анализът е от седмичния бюлетин на [Института за пазарна икономика \(ИПИ\)](#).

Вицепремиерът Томислав Дончев заяви, че правителството в оставка не възнамерява да изпрати окончателен вариант на Националния план за възстановяване и устойчивост до Европейската комисия за разглеждане и одобрение. В деня на първото заседание на 45-ото Народно събрание пък премиерът в оставка Бойко Борисов обяви, че правителството ще " внесе плана в парламента". Какви са следващите стъпки и има ли полезни решения в контекста на настоящата политическа ситуация?

На първо място, не е ясен смисълът на т.нар. внасяне. Изготвянето, приемането и изпращането на националния план съвсем очевидно е прерогатив на изпълнителната власт. Изглежда, че по-скоро става въпрос за предоставяне на изчерпателен пакет информация, свързана с плана - включително последна работна версия към настоящия момент и детайлна документация по инвестиционните проекти. Това, разбира се, не е малко - към момента на интернет страницата, разработена специално в процеса на изработване и обществено консултиране на плана, е налична версия към 8 февруари 2021 г. Същевременно от изказвания на вицепремиера Дончев можем да приемем, че екипът на правителството е работил след тази дата, за да отразява становища и препоръки на засегнатите страни, експертната общност и Европейската комисия.

Всичко това създава абсурдната ситуация към днешна дата, в която партиите, които не са участвали в предходното управляващо мнозинство, критикуват плана, а

правителството (вече в оставка) им отговаря, че няма как да харесват нещо, защото не са го видели

и прочели. Предоставянето на пълния актуален вариант на разработеното до момента на народните представители, а и осигуряване на публичен достъп на гражданите, преодоляват поне тази пречка пред достигането на бъдещо решение.

Парламентът обаче няма особено полезни ходове. Традиционната роля на парламентарен контрол над действията на изпълнителната власт в случая не може да бъде ангажирана за постигане на някакъв смислен резултат. Законодателната власт може да блокира определено решение на правителството или да реализира политическата отговорност чрез сваляне на доверието и излъчване на ново правителство, включително и чрез нови избори. Имаме прецеденти, при които с решения на Народното събрание (в т.ч. "мораториуми") е ограничавано упражняването на определени правомощия, присъщи на изпълнителната власт. Сега обаче парламентът изглежда не се опитва да блокира изпращането на плана, напротив - поне няколко политически партии изявиха несъгласие със заявения отказ.

По отношение на реализирането на политическа отговорност е очевидно, че правителството вече е в оставка, очевидно няма подкрепа от парламентарно мнозинство и то може да бъде сменено от избор на нов кабинет в това Народно

събрание или чрез назначаване на служебно правителство в сценарий с предсрочни избори. Извън реториката от трибуната и в медиите, възможните действия в парламента са три - парламентът да не предприеме нищо, да приеме решение, с което да забрани или да задължи правителството в оставка да изпрати този вариант на плана за възстановяване, или да не вземе решение, което изглежда по-вероятно. Обратното би означавало или нововъзникналото мнозинство да даде формална положителна оценка на свършеното от предходното управление, или да поеме върху себе си отговорността за отлагането на изпращането на документа. Разбира се, съществува и почти немислимият вариант, при който народните представители в рамките на самия парламент пишат нов план - как точно обаче може да се операционализира подобно решение остава неясно.

Дори да приемем, че замесването на парламента в процеса на разработване и одобряване на националния план за възстановяване е моментен "политически шум", това не дава отговор на основния въпрос -

какво оттук-насетне. Вариантите са няколко:

- Правителството в оставка все пак изпраща разработения към момента план в срок, а следващо правителство - излъчено от този парламент, служебно или дори редовно правителство след нови избори - влиза в процедура на съгласуване на корекции с Европейската комисия и Съвета;

- Ново правителство изготвя бързи ограничени корекции, стъпвайки на съществуващите документи;

- Ново правителство изготвя изцяло нов национален план.

Макар политическата ситуация да е труднопредвидима, все пак първият и последният вариант за действие изглеждат по-слабо вероятни. Твърде вероятно е да се постигне съгласие по преработка чрез изменение на част от приоритетите и реформите във вече разработения документ. Трябва да се отбележи и че в инвестиционния си компонент документът е резултат от разписани и остойностени проекти от отделните министерства, други институции и дори публични предприятия. Големи промени или изцяло нов план изискват време и нова изпълнителна власт с мнозинство в поне обозрим хоризонт, което да възложи на администрацията в отделните ведомства да изготвят нови проектни предложения.

Подобряване на качеството на плана и постигане на политическо съгласие около приоритетите му оправдават поемане на известен риск от забавяне. Регламентът, създал Механизма за възстановяване и устойчивост, предвижда краен срок за изпращане на националните планове за възстановяване - 30 април, но заедно с това редица изявления на представители на Европейската комисия дават сигнал, че неспазването на срока няма да доведе до фатални последици. Трябва да отчитаме и че това е изцяло нов инструмент на Европейския съюз и няма натрупани прецеденти от подходи и решения в сходни ситуации. Водещото допускане е, че забавянето не води до санкции, но е (предполагаемо) в интерес на самата държава членка.

Колко седмици или месеци е разумният срок за преработка или допълнения е трудно да се оцени. Балансът между качество на проектите, ефективност на разходите, рационалност на предложените реформи и постигане на широк консенсус от една страна, и получаване на одобрение и задействане на плана и достъп до ресурсите, от друга,

трябва да вземе предвид поне следното:

- Регламентът, или по-точно решението на Съвета за собствените ресурси на ЕС, все още (към 14 април) не е ратифициран от 10 страни членки. Същевременно ратификацията в Германия ще трябва да се съобрази с решение на Конституционния съд. Дали целият процес ще приключи към юли, или ще се проточи е трудно да се прогнозира, но така или иначе към момента дори да имахме готов и приет от ЕК национален план, това не би позволило достъп до ресурс.

- След одобряване на плана България може да получи 13% от общия размер на безвъзмездното финансиране под формата на аванс. Казано просто, всяко забавяне "отмества" получаването на тази сума напред във времето. Прагматичното съображение е дали се търси вариант авансът да постъпи още през 2021 г. и да бъде на разположение за покриване на ликвидни нужди през тази бюджетна година, или бъдещото правителство ще планира този приход за 2022 г.

- Трябва да се отчитат и правилата на механизма, според които 70% от предвидените разходи за инвестиции трябва да са договорени до края на 2022 г. Колкото по-късно планът получи окончателно одобрение, толкова по-кратък ще е периодът, през който бенефициентите ще могат да финализират проектите, проведат процедури по обществени поръчки и сключат договори с изпълнители след всички стъпки по евентуално обжалване.

При всички случаи и дори при допускане за значителна гъвкавост в сроковете, промените все пак трябва да се финализират в обозрим период.

Какво може да се промени в националния план относително бързо?

Големият фокус на обществената и политическата дискусия, разбираемо, е върху инвестиционния компонент, т.е. кои проекти ще се реализират. Евентуалните промени все пак трябва да попадат в ограничителната рамка на самия механизъм. Така например поне 37% от разходите ще трябва да са обвързани с "позеленяване", а поне 20% - с дигитализация. В този смисъл, инвестициите трябва да подкрепят трансформация и реструктуриране на икономиката, а не какви да е помощи и трансфери за бизнес или домакинства.

Същевременно проектите трябва като цяло да включват дейностите и мерките, посочени в Годишната стратегия за устойчив растеж за 2021 г. на ЕК - включително например дейности по саниране на сгради, които са обект на силна (и до голяма степен - оправдана) критика, преквалификация и обучения, ускорено въвеждане на широколентови услуги и 5G мрежи и т.н. Най-важното обаче остава постигането на политически и обществен консенсус около промените - засега няма монолитно ново управляващо мнозинство с вече договорени общи приоритети, които да бъдат включени в плана, а новите предложения трябва да минат и нов кръг публично консултиране с гражданите и засегнатите страни.

В същото време, както в процеса на обсъждане през последните месеци, така и при подновените дискусии по плана предлаганите реформи остават като че ли встрани. А още при създаването си целият инструмент беше подчинен на

философията "пари срещу реформи" - с идеята, че финансовият ресурс подкрепя краткосрочното възстановяване през публичните разходи, но държавите членки се ангажират да променят политиките си, за да насърчат реструктуриране и модернизиране на икономиките и по-висока конкурентоспособност в дългосрочен план.

За България това означава правителството да се ангажира с реформи,

които да подобрят качеството и достъпа на образованието, да повишат ефективността на социалното подпомагане, за да се постигне намаляване на бедността, подобрят бизнес средата, да гарантират справедливо и ефективно правосъдие, да ускорят въвеждането на електронно управление и т.н. В последния публично достъпен вариант на плана този компонент беше като че ли negliжиран. От една страна, полетата с действия и мерки, които да адресират препоръките към България в рамките на Европейския семестър бяха оставени празни ("ще се допълни"). От друга, в основните области на въздействие част от реформите бяха описвани съвсем общо, много често до степен "ще се приеме нов закон", без обаче да се дава ясна заявка за визията и посоката на промените и очакваните дългосрочни ползи от реформите.

Ако съдим от внесените дори само за денонощие предложения за законодателни промени, сред формиращите ново мнозинство има сериозна готовност за разнообразни реформи. Предстои обаче координация и постигане на съгласие поне по безспорните идеи за промени и оттегляне на откровено популистки предложения. Всъщност консенсусът около преработването и одобряването на плана за възстановяване ще се превърне и в тест за възможността за ново управление. Заедно с това, неизбежното "бързване" с преработката на плана може да се превърне в катализатор за незабавен порив за структурните реформи още в първия месец на едно ново управление, вместо отново да слушаме обяснения и извинения, че "не е сега моментът".

Напротив - точно сега е моментът. Още повече, има и финансов стимул. Получаването на финансиране в рамките на механизма не следва харченето на парите по инвестиционните проекти, а достигането на определени ключови етапи, обвързани с изпълнение на реформите - колкото по-рано се реализират обещаните реформи, толкова по-рано България ще получава достъп до нови средства.

✓ **Александър Симидчиев и Георги Ганев оглавиха ключови комисии**

Депутатите от "Демократична България" Александър Симидчиев и Георги Ганев оглавиха ключови парламентарни комисии - по здравеопазването и по бюджет и финанси.

Двамата са известни и признати професионалисти - д-р Симидчиев е пулмолог и спечели популярност покрай обясненията си в медиите за разпространението на коронавируса, Ганев е икономист и е известен с анализите си, изготвяни в Центъра за либерални стратегии, чийто програмен директор е.

ГЕРБ предложи за председател на комисията по здравеопазване проф. д-р Григор Горчев, но кандидатурата му беше подкрепена само от съпартийците му.

За председател на правната комисия бе избран адвокатът Радостин Василев от "Има такъв народ",

✓ **Има ли ден след НОЩ**

След като 2 седмици премиерът Бойко Борисов говори за експертност и предлагаше опита си в помощ за управлението на държавата в тези тежки времена, плюс 10-20 депутати, в четвъртък рязко обърна фронта, излезе в отпуск да съставя ново правителство и закри Националния оперативен щаб (НОЩ) за борба с коронавируса. От всичко на света Борисов най-мрази да не го обичат и след поредицата болезнени демонстрации в тази посока нарцистичната му натура не издържа и той се фръчна.

Борисов може да е закрил НОЩ, но другият експертен щаб, който паралелно управлява пандемията - "Фейсбук", е извън контрола му и лишеното от всякаква логика и мотиви решение да се закрие надинституционален съвещателен орган, при все още функциониращо правителство и официална заболяемост от коронавирус над 500 на 100 000, беше оценено по достойнство и окачествено като

импулсивна страхлива наказателна акция в стил "Ще ме оцените вие, ама късно".

В резултат последва брифинг на пожар на представителите на НОЩ, на който здравният министър в оставка Костадин Ангелов обясни, че закриването на щаба е най-логичното нещо в края на мандата, понеже макар и надинституционален, той управлява държавни структури, следващите - ако искат - да си направят нов, а въпросът не бива да се политизира (което нямаше да стане, ако Борисов беше разпуснал щаба чак заедно с кабинета си). "Сега ситуацията в страната е съвсем различна в сравнение с началото на пандемията, когато се създаде щабът. Информацията сега е много повече в сравнение с началото. Колкото и да е нескромно, можем да кажем, че в МЗ изградихме модел и знаем какво да правим", мотивира решението Ангелов и обясни, че, както и понастоящем, пандемията ще се управлява от МЗ със заповеди, като предложенията се правят от главния държавен здравен инспектор. Както е по закон.

Тоест щабът отдавна не е нужен. И това е точно така - под прекия контрол на министерството и главния здравен инспектор са регионалните здравни инспекции, те имат контролни функции, особено по отношение на общественото здраве, и над лечебните заведения, а също и над Националния център по заразни и паразитни болести, т.е. над всички формални и неформални участници в щаба. Решенията се вземат на база информацията, събрана от цялата тази мрежа, и след - евентуално - експертните й мнения. Координацията с органи извън здравната система също е напълно в правомощията на МЗ, а и на Министерския съвет. Което е и напълно логично и достатъчно за нуждите на експертното управление на пандемията.

В областта на общественото здраве слънцето спокойно изгрива и без петел.

Защо тогава Националният оперативен щаб продължи да съществува толкова дълго? Та той беше също толкова ненужен и преди няколко месеца, ако следваме логиката на министър Костадин Ангелов. Защото тази по същество експертна

структура беше необходима за политически цели, или по-точно - за да се оправдават с нея решения, които или не са нейни, или са непопулярни.

Ако правителството се съобразяваше изцяло с препоръките на щаба, противоепидемичните мерки у нас нямаше да са сред най-разпуснатите в Европа - нещо, с което Бойко Борисов не спираше да се хвали. И обратното - когато все пак щабът успяваше да се пребори за затягане на мерки и пред угрозата от трупове по улиците, решението беше на експертите и те бяха тези, които го представяха и мотивираха. Някой да е видял Бойко Борисов да излезе с обръщение, че се налага тежка карантина, така, както правят Макрон, Меркел, Джонсън, Рюте и още куп държавни ръководители? Не - на амбразурата са експертите от щаба и здравният министър.

Затова и оценката за работата на щаба е трудна, както беше трудна и самата им работа. Всъщност е почти непосилно *да налагаш тежки непопулярни мерки на население, което не ги иска, и с премиер популист, който има последната дума.*

А от другата страна да ти държат сметка за рекордната смъртност през 2020 година, невиждана от времето на Първата световна война и испанския грип, за хаоса в здравната система и за теорията на конспирацията във "Фейсбук". И да не допускаш грешки в безпрецедентна ситуация.

Далеч по-интересно и важно е обаче какво следва оттук нататък. В близко бъдеще - нищо различно - и без щаб, и без Борисов министерството на здравеопазването ще продължи да прави това, което и досега. Още повече че в момента ситуацията улеснява задачата - вървим към укротяване на третата вълна, успокояване на положението в болниците и съответно по-лесната част - отпускане на мерки, плюс бонус - настъпване на по-топло време, при което разпространението на вируса би трябвало да е малко по-ограничено. Дали процесът по имунизация ще има какъвто и да било значим ефект върху цялостното развитие на ситуацията в близките месеци е рано да се каже - и поради непредвидимостта както на самия вирус, така и на ваксинационната кампания.

Нататък става по-сложно поради пълната неяснота ще има ли редовен кабинет,

колко ще просъществува той, кой ще участва в него и кой ще му осигури парламентарно мнозинство. При вариант кабинет на "Има такъв народ", подкрепян от "Демократична България" и "Изправи се! Мутри въвн!", се сблъскват два противоречиви подхода - на по-неглижиращите пандемията и строгите мерки хора на Слави Трифонов и на ястребите от ДБ. И как ще се разберат те изобщо не зависи от липсата или наличието на щаб. Служебно правителство пък трудно би си позволило тежки забрани и резки завои, дори и да се налагат.

Макар и политическата нестабилност никога да не е добър вариант за една държава, особено в пандемия, по отношение на коронавируса тя не е задължително опасна. Логиката сочи, че в такъв момент на предна линия има шанс най-накрая да настъпи и звездният миг на експертите - и от току-що разпуснатия щаб, и извън него. А нали всички искаме именно това?

✓ Байдън предложил на Путин лятна среща в Европа

Часове след санкциите, наложени на Русия и при обявеното "[извънредно положение](#)" заради заплахата от нея, американският президент Джо Байдън заяви, че е предложил на руския си колега Владимир Путин двамата да се срещнат в Европа.

Пред журналисти Байдън, чиято администрация прие нови мерки заради намесата в избори и кибератаки, [заяви](#), че е време да се мисли за деескалация между двете страни и среща на върха между Русия и САЩ би била работа в тази посока.

"Когато говорих с президента Владимир Путин (по-рано тази седмица - бел. ред.), изразих увереността си, че комуникацията между двамата ни лично и пряко ще е от основно значение, за да преминем към по-ефективна връзка. Той се съгласи", каза Байдън. "Затова предложих да се срещнем лично това лято, за да обсъдим редица въпроси, пред които са изправени и двете ни страни."

Тази възможност се обсъжда "точно в момента" от двата екипа, каза още Байдън. За предложението за среща в неназована трета страна се говореше по-рано тази седмица след телефонното обаждане.

Първата среща на Путин с предшественика на Байдън, предишния държавен глава Доналд Тръмп (в качеството му на президент) също бе месеци след влизането му в Белия дом - през лятото на 2017 г. Тя бе част от заседанието на групата G-20 в Хамбург.

При [първата информация за възможна среща](#), разпространена от двете президентства, Кремъл реагира предпазливо и отказа да говори за хипотетична дата и място.

Отношенията на Вашингтон и Москва се обтегнаха отново в последните седмици след струпването на руски войски близо до границата с Украйна. [Част от снощните санкции бяха свързани](#) и с хора и организации, свързани с анексията на Крим през 2014 г. Бяха изгонени и 10 дипломати от руското посолство във Вашингтон. В изявлението си Байдън отново изрази притеснение от струпването на войски и ситуацията в Крим.

✓ Епохата на фамилията Кастро в Куба приключи

Раул Кастро потвърди, че предава ръководството на Кубинската комунистическа партия на по-млада генерация на започналия вчера конгрес на партията. Така той слага край на шест десетилетия управление на братята Кастро, през които управляваха той самият и по-големият му брат Фидел, предаде "Ройтерс".

Във въстпително слово на четиридневния конгрес 89-годишният Кастро определи новото ръководство като хора, лоялни на партия, които притежават десетилетен опит, натрупан от тях, докато са се изкачвали с работа нагоре по йерархията, и които са "изпълнени със страст и антиимпериалистически дух".

На предишния партиен конгрес през 2016 г. Кастро беше казал, че той ще бъде последният конгрес, ръководен от "историческата генерация", която се сражава в Сиера Маестра, за да свали подкрепян от САЩ диктатор по време на лява революция през 1959 г. През 2018 г. той предаде президентството на протежирания от него 60-годишен Мигел Диас-Канел.

Конгресът е най-важният партиен форум и се организира на всеки пет години, за да направи преглед на политиката и да взема решения, свързани с управлението.

"Горещо вярвам в силата, а също и в характера и разбиранията на моите сънародници, които могат да служат за пример, и докато съм жив, ще съм готов да защитавам родината, революцията и социализма", каза Кастро пред стотиците партийни делегати, събрали се в конгресен център в Хавана. Конгресът е закрит форум, но части от него се предават на живо по държавната телевизия.

Кастро похвали Диас-Канел като един от новото поколение ръководители и заяви, че той е постигнал "добри резултати" за трите години, откакто заема поста си.

Маслинено зелената военна униформа на Кастро контрастираше с цивилното облекло на протежирания от него Диас-Канел, за когото мнозина очакват да го наследи като първи секретар на партията, най-влиятелната длъжност в кубинската еднопартийна система.

Новите кубински ръководители са изправени пред най-тежката икономическа криза след разпадането на някогашния благодетел, Съветски съюз, а има и признаци за нарастваща неудовлетвореност, особено сред по-младите кубинци.

Затягане на десетилетното американско търговско ембарго и коронавирусната пандемия изостриха ликвидна криза в боледуващата планова икономика, която и без това изпитваше проблеми още от преди след намаляването на венецуелската помощ.

Това доведе до недостиг дори на основни стоки и много кубинци се редят с часове на опашки, за да си купят хранителни продукти.

Кастро осъди подновената враждебност от страна на САЩ при бившия президент Доналд Тръмп, който сложи край на разведряване в отношенията, което той беше постигнал с бившия президент Барак Обама.

Американският президент Джо Байдън, който встъпи в длъжност през януари, обеща да отмени някои от санкциите на Тръмп, макар че вчера Белият дом заяви, че промяна в политиката към Куба не е сред водещите му външнополитически приоритети.

Кастро заяви, че Куба е готова за нови отношения. "Потвърждавам от този конгрес на партията волята за развиване на почтителен диалог и изграждане нов вид отношения със САЩ без, за да бъдат постигнати те, Куба да се налага да се отказва от принципите на революцията и социализма", каза той.

[Cross.bg](#)

✓ Допускат повече хора в театрите и кината от днес

Продължава поэтапното разхлабване на мерките в страната във връзка с разпространението на коронавируса у нас.

Със заповед на здравния министър се увеличава достъпа до детски клубове, театри, фитнес зали и СПА и уелнес центрове. Те могат да работят при не повече от 50% капацитет на помещенията и носене на защитни маски за лице от персонала и участниците.

При същите условия се разрешава и провеждането на семинари и конкурси. Между участниците обаче трябва да се спазва и физическа дистанция от метър и половина. До 27 април остават забранени груповите туристически пътувания с организиран транспорт в страната и в чужбина.

✓ Жълт код за дъжд в 19 области

Новата седмица започва с облачно време и значителни валежи от дъжд. Ще има условия и за гръмотевични бури и градушки. Жълт код е обявен за 19 области. Няма предупреждение за опасно време в областите Видин, Монтана, Плевен, Русе, Силистра, Разград, Шумен, Добрич и Варна.

Минималните температури ще са между 4 и 9 градуса, а дневните ще се понижат и в цялата страна ще са в интервала между 8 и 13 градуса. Вятърът ще е умерен от изток-североизток, а с напредването на деня и вечерта - от северозапад.

До вечерта дъждът ще отслабне, на места може и да спре.

Времето в планините изобщо няма да е благоприятно, над 1500 метра надморска височина ще вали сняг. Заради валежите днес ще е в сила код за предупреждение от най-ниската степен за потенциална опасност - жълт.

✓ Париж: Ваксинационният сертификат няма да бъде правно обвързващ

Франция разчита, че държавите от ЕС ще успеят до лятото да постигнат споразумение за единния европейски санитарен сертификат, който ще облекчи пътуванията в чужбина. В същото време се очаква той да не бъде правно обвързващ документ, заяви в ефира на телевизия „Франс 3" външният министър Жан-Ив Льо Дриан.

„Да, смятам, че можем да стигнем до консенсус по ваксинационния сертификат [до лятото]. Той трябва да улесни пътуванията за тези, които имат възможност. Но става въпрос само за спомагателни функции - това не е паспорт, не е юридически инструмент", подчерта Льо Дриан.

Въпросът ще бъде обсъден утре по време на срещата на външните министри на ЕС. Освен това ще се разгледа и въпросът за държавите, пътуването до които представлява най-сериозна опасност от гледна точка на разпространението на коронавируса в ЕС.

„Картографията ще се определи в рамките на единната политика. Не бива да се забравя, че пътуванията извън ЕС са разрешени само в изключителни случаи и по уважителни причини“, подчерта министърът.

Според еврокомисаря по въпросите на вътрешния пазар Тиери Бретон, единният сертификат ще бъде достъпен за гражданите на ЕС до 15 юни. Документът ще съдържа имената на собственика, датата на раждане, номера на паспорта, както и информация дали е бил ваксиниран и с каква ваксина, както и дали е боледувал или не. При липсата на такъв сертификат пътникът ще трябва да се подложи на тест за коронавирус.

✓ **Теми и гости в сутрешните блокове на телевизиите**

БНТ, „Денят започва“

- Третата вълна на Covid-19. Какво показват данните за разпространението? Кога ще бъде достигнат груповият имунитет? Гост - проф. Ива Христова;
- След Националния съвет на БСП - говори Александър Симов;
- Политическите позиции на ГЕРБ - говори Екатерина Захариева, вицепремиер и министър на външните работи;
- Политически сблъсъци. Работата на новото Народно събрание. Консултациите при президента Радев. Коментар на Димитър Ганев и доц. Борис Попиванов;
- Антикризисни мерки. Гости: Радосвет Радев и Пламен Димитров;

БТВ, „Тази сутрин“

- Готови ли са ГЕРБ със състава на кабинет и кои лица влизат в него - Деница Сачева преди консултациите при президента;
- "За" и "против" разпускането на Националния оперативен щаб - в студиото един срещу друг: д-р Мими Виткова и д-р Николай Брънзалов пред Златимир Йочев;
- Колко опасна е новата българска мутация на COVID-19 - коментар на проф. Ива Угринова;
- Защо общината задължава софиянци да плащат за паркиране на улица без асфалт?;
- Специални гости - златните медалисти на България от Европейското първенство по вдигане на тежести;

Нова телевизия, „Здравей, България“

- Политически страсти. Гост: Росен Желязков;
- Какви ще са ходовете на БСП? Гост: Георги Свиленски;
- Консултациите при президента;
- Нова измама.

✓ **Преглед на печата**

Водещи заглавия на първите страници

- в. 24 часа - COVID качи повече българи в скъпи коли;
- в. Труд - Борисов се изправя пред "Народен съд" в сряда;
- в. Телеграф - Селски кмет с най-голяма заплата;
- в. Монитор - Пазарът на труда се съживява, глад за строители и шивачки;

Водещи заглавия на вътрешните страници

- в. 24 часа - Ако новото анти-ГЕРБ мнозинство промени Изборния кодекс: 3 модела за гласуване по пощата, с машини и ухажване на българите навън с още секции;
- в. 24 часа - Борисов ще се изправи в сряда в парламента;
- в. Труд - Продават хапче за отслабване със забранено вещество;
- в. Труд - ГЕРБ внасят днес мажоритарния вот;
- в. Телеграф - Премиерът в оставка Борисов: Приемете плана за възстановяване;
- в. Телеграф - Гледаме под стъкло уникални мозайки на 17 века;
- в. Монитор - Борисов към останалите в НС: Имате мнозинство, управлявайте;
- в. Монитор - Откриха онлайн Епископската базилика на Филипопол;

Водещи интервюта

- в. 24 часа - Венелина Гочева, издател на "24 часа": Не, не се мразим като политиците в новия парламент, но омразата ще попречи да видим, че всички сме уморени и искаме подреден живот;
- в. Труд - Икономистът Румен Гълъбинов пред "Труд": Планът за възстановяване и устойчивост се политизира излишно;
- в. Телеграф - Ричард Алибегов, Председател на българската асоциация на заведенията: Сервитьорите ни напускат, стават куриери;
- в. Монитор - Проф. Пламен Киров: Процедурата по сформирание на кабинет отнема месец-месец и половина;

Водещи анализи

- в. 24 часа - Защо "24 часа" 30 г. натиска за мажоритарен вот;
- в. Труд - България навакса 10% от разликата в доходите с ЕС;
- в. Телеграф - Имаме още един паметник със световно значение;
- в. Монитор - COVID кризата покоси и безработицата.

✓ **Предстоящи събития в страната на 19 април**

София

- От 09.00 ч. в Администрацията на президента за консултации преди връчване на мандат са поканени представители на парламентарната група ГЕРБ-СДС.

- От 10.15 ч. в Администрацията на президента държавният глава ще се срещне с представители на парламентарната група на „Има такъв народ“.
- От 11.30 ч. ще се състои консултация с представители на парламентарната група на "БСП за България".
- От 13.30 ч. президентът ще разговаря с представители на парламентарната група на „Движение за права и свободи“.
- От 14.45 ч. в Администрацията на президент ще се проведе консултация с представители на парламентарната група на „Демократична България“.
- От 16.00 ч. в Администрацията на президента ще се проведат консултации с парламентарната група на „Изправи се! Мутри въвн“.
- От 18.00 ч. в централата на ПП АБВ на улица „Врабча“ 23 ще бъде представена книгата на Васил Сгурев „Курският сблъсък“.
- От 14.00 ч. на Терминал 2 на Летище „София“, с полет FB 432 от Париж, се завръщат участниците в 29-та Национална антарктическа експедиция.

***

Добрич

- От 14.00 ч. в кино „Икар“ ще се състои прожекция на филма „Голата истина за група Жигули“.
- От 10.00 ч. във „Фейсбук“ и на пл. „Стария орех“ ще бъдат представени кавър версии на поп хитове.
- От 15.30 ч. в Художествена галерия - Добрич ще бъде представена Великденска работилница за въображение.

***

Стара Загора

- От 19.00 ч. в Драматичен театър Стара Загора ще се състои постановката „Да се провреш под дъгата“.

***

Шумен

- От 14.00 ч. ще се проведе онлайн заседание на Консултативния съвет при Общински съвет - гр. Шумен.

***

Ямбол

- От 17.00 ч. в голямата зала в сградата на Общината ще се проведе обществено обсъждане на намерение за поемане на дългосрочен дълг.

Всички досегашни броеве на "ЕЖЕДНЕВЕН МЕДИЕН МОНИТОРИНГ" от началото на 2021 г. до днес може да намерите на адрес: <http://bica-bg.org/?p=5966> В секция МЕДИИ/ЕЖЕДНЕВЕН МЕДИЕН МОНИТОРИНГ на уебсайта ни е запазен и пълен архив на изданията от 2011 г. до 2020 г.